

ఆంధ్ర వార్త

30682 వ్రతిది నము వ్ర కటిం వ(బడును

Vol. 7.

జనవరి 1920 వ సంవత్సరం మే నెల 31 తేది సోమవారము

No. 50.

సంపుటము. 2

రాష్ట్ర నామ సంవత్సర శ్వేత మాస శుద్ధ పౌర్ణమి గా.

నందిక గా

ఆంధ్ర తాంజనం

ఈ మందును ప్రసిద్ధి తెల్పింది.
ఇది పరిశుభ్రమైన మందులను కూడా
కూడా అమ్మకాంజనమును కూడా
కంటే మించి మంచి మందు.

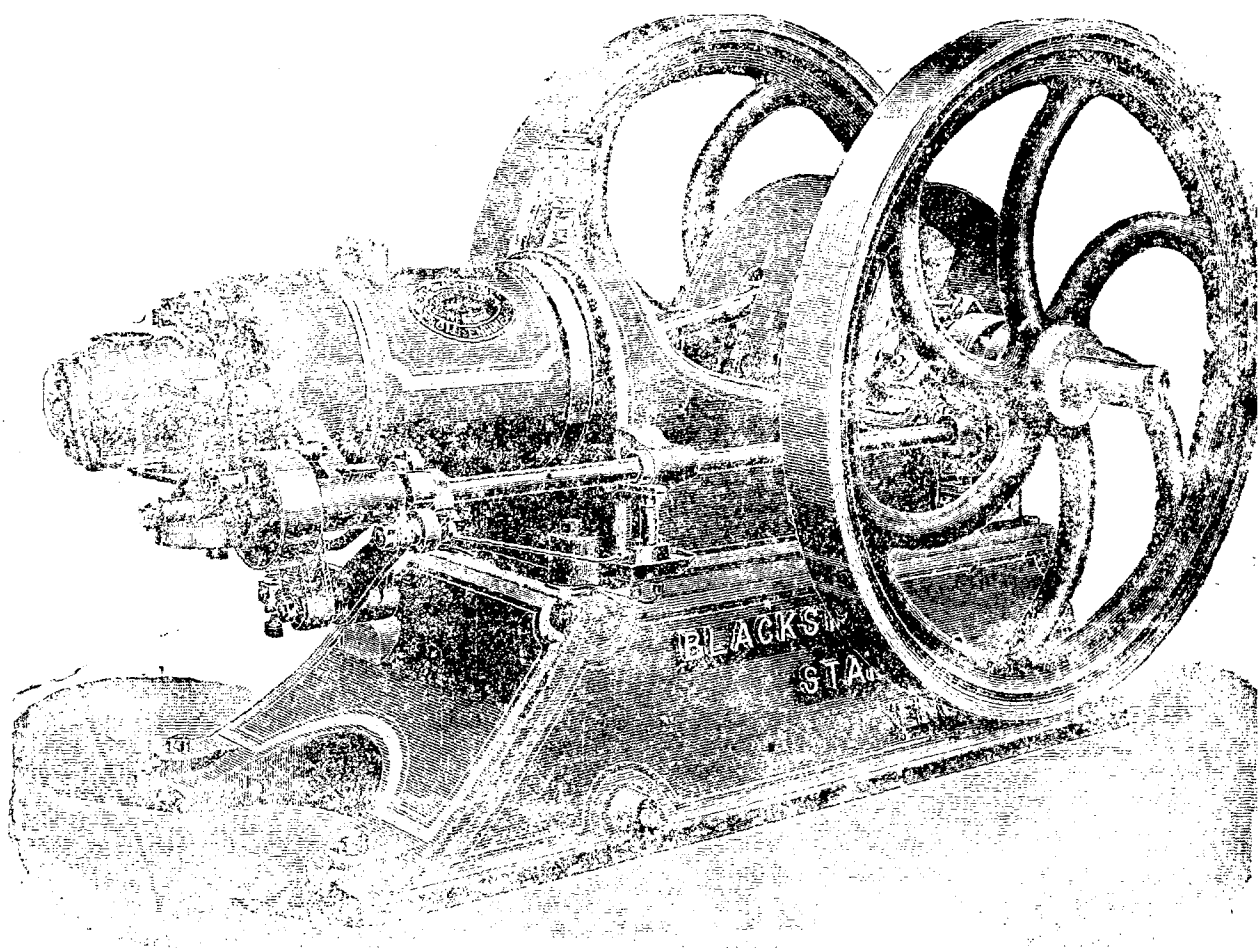
ప్రతి బాటి 0-10-0 చొప్పున.

మోహన్ తైలము 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
వడతూర్పు ము 0-5-0

అమ్మతాంజనం డిపో,

8, తంజుకేట్టి పేట, మదరాసు.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

విద్యుత్తులు, ప్రకాశం ఆయిల్ మున్నగు చమురుల వాడకముగించి కనిపెట్టినట్లు ఈ మార్కెట్ చేయబడినది.
ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు కనిపెట్టుచున్నది, అంతచూచుచున్నది మంచి
తృప్తినిచ్చినది. పూర్తియైన వివరములకును ఖరీదలకును నేటి మాకు వ్రాయును.

సోలూ ఏజంట్లు:

మాన్వలు నన్ను థీ కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మదరాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

అధికపత్రిక పోస్టుచార్జీ నెం 212 చొప్పున.

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెఖలేని వురు
షులు, స్త్రీలు అబాగ్రత్తచే పోగొట్టుకొనిన జల
మును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తక్కువ డీని
వాడుడు.

ప్రతి మందులమార్పులోను ఇది వెలకు దొరకును

మీ వైద్యునికి

ట్రైపు సోజను అను దివ్యోపధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయిన కని తెలి
యును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా రాయారు
చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము
నిచ్చును, మీ వైద్యుని ఫలితం అడుగుడు.

అన్ని మందులమార్పులో దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK.

అమ్మతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమ్మతాంజనం, తామరతైలము, మోహన్తైలము, వంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడా అనేకము లున్నవి. ఇవలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వాసినచో తక్షణం పంపెదము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లిమిటెడ్.

అతనుగి బొంబేలోని ప్రస్తుత ముఖయోగించ దలచినట్లయి మూలధనము

రూ 3, 0, 000 (మూడులక్షలు మాత్రము)

80,000 (ఐదువేల) వాటాగా విభక్తమై యున్నది. వాటా ఒకటికి రూ 10 లు చొప్పున చెల్లించవలెను. వాటా ఒకటికి రూ 2 లు దరఖాస్తుతో, రూ 8 లు దరఖాస్తు మంజూరై నప్పుడును కిక్కినది కోరినప్పుడు రెండు దఫాలుగా చెల్లించవలెను.

దైరక్తరులు

1. వ. గా. రా. శ్రీ. ఎస్. పట్టాభిరామరావు శంఖులుగాక బి. ఏ (రైల్వే కోస్టిగ్ డిపార్ట్) ఛర్ మెన్ గాడు.

2. " రా. ఎస్. సి. రం. గారావు బహదూర్ గాడు. మునగాల జమీందారుగాడు.

3. " డాక్టర్. ఎ. లక్ష్మీనరసింహు లి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎస్. మేనేజింగు దైరక్తరుగాడు

చెల్లించబడిన మూలధనమువై నూటికి 25 వంతున లాభము వచ్చు నని ఊహించబడినది.

ఉద్దేశ్యములు: ఆరియన్ మై గ్రామములందును వాటికి కత్తిరితం ఒక నలనా సన్నెదేయటం, ఔషధములను తయారు

జేయవట్టి కర్షకులను తెలుపుట, ఈ శ్రీ-క ప్రాయుగీక ప్రకారము తయారయిన ఔషధములను ఆయుర్వేదమున ఆధిపత్యమును, ముదలగునాయే దీనియొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యము.

1 ఆయుర్వేదము ఒక విధముగాను, మొక్కలను నూర్చునూటిని వేరవేయటం, వాటిని పెంచుట, పోలికపట్టుట, వాగ్రూపములు, వాటిని వారలవేయటం ముఖ్యము.

2 భూమి, నీరు, వాతముల సహజములను ముఖ్యముగా ఔషధములను లభింపజేయుట.

3 ఆయుర్వేదమును ప్రాప్త్యపాతమువట్టి చిన్న పుస్తకములు, వాగ్రూపములు, ఔషధములను వేయటము గురించిన గ్రంథములు, మరియు గ్రంథసమదాయములు ముద్దగునవి ప్రచురించుట.

(ప్రాప్త్యపాతము, మరియు ఇతరవిషయములకు ఈ క్రింది వివరములు వ్రాయవలెను.

మేనేజింగు దైరక్తరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లిమిటెడ్.

నెం 19, హరీస్ రోడ్డు, పోస్టు మాంటురోడ్డు మద్రాసు.

The Managing Director,

Andhra Ayurvedic Pharmacy Ltd.,

No. 19, Harris Road, P. O. Mount Road, MADRAS.

(896 W)

స్వదేశీ సహోదరులు

(2159 D)

జయమొందుటకు

హిందూదేశపు వృత్తులకు ప్రోత్సహము నొసగుడు

స్వదేశ వ్యాపారమును ఆదరించుడు.

రైల్వే బ్రాండు బార్ సోపులనే

(ఎల్లప్పుడును ఎల్లరును వాడుడు)

ఇక్కడ వాషింగునపు లన్నిటికంటె మిక్కిలి శ్రేష్టమునది.

హిందూదేశమునందు హిందువులచే హిందువుల యాజమాన్యములక్రిందనే

తయారయినట్టిది. హిందూదేశమునందు తయారై వట్టివాటి

అన్నిటిలోను మిక్కిలి జాతుముగాంచిరి.

జంతువులకొరకు కలియుటలేదు.

వాషింగునకు చేరుబోయినది.

తక్షణం ధరల కట్టికలి, వ్యాపారపు నిబంధనలను వ్రాసి ప్రజలకు అనుకూలము చేయుడు.

The Railway Soap Manufacturing Co.,

Princess Street, Bombay No. 2

Sole Representatives:-

The Indo-British Trading Corporation

65 Apollo Street, Fort, Bombay

అన్ని భాగాల లోను ఏజంట్లు కావలెను.

వైద్య గ్రంథములు

వాక్యర ఆచారం లక్ష్మీనరసింహు లి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎస్.

గాలిచే రచించబడినది.

1. అంటువ్యాధులు 0-12-0

2. చంటిదీర్చ 1-0-0

3. కలరా 0-7-0

4. మలేరియా (చరిత్రము) 0-7-0

5. ఆయుర్వేదమునందుగొప్ప ప్రత్యేకముగములు 0-4-0

6. Principles of Ayurvedic 0-8-0

7. Some Important Prescriptions 0-4-0

in Ayurvedic (English)

ఈ గ్రంథములకు తయారు చేయబడిన ఔషధములను

కొనుటకు 15 రూపాయలకు పైగా కాదు, పన్నులు

అను అను వివరములు వ్రాయవలెను. (1920)

కొత్తసరకు ఫ్రాంకో పోస్టు వేనాల్గుధరసరసము

వాటర్ మెక్ సేట్ 8-8-0 స్వాక్ 5-0-0

వాటర్ మెక్ సేట్ 8-8-0 బ్లాక్ బుక్ 8-0-0

సెయింట్ 210 8-0-0 డిటో బంగారు పాళీ 1-8-0

డిటో కంపార్ట్ 8-12-0 కెండి క్లిక్ 0-14-0

గిరి బ్రదర్లు, స్టేషనరీ, ట్రెస్ట్రీజ్, మద్రాసు

నోటీసు.

నిదనవోసులో కాట్రాపులపల్లి వెంకట శారాయణ రావు కంపెనీ అను పేరితో (1) కాట్రాపులపల్లి వెంకట శారాయణరావు (2) రావల్ల వేణుగోపాలం (3) మల్ల పూడి వెంకటరామశాస్త్రి వేమయ్య శాయంతు ఫరం 1920 మేము 21 తేదీన యి ప్రకటించబడినది. ఇంకటి నుండి నదన శాయంతు ఫరంతో నదన శారాయణరావుకు ఏవిధమునను కంబ ధ ఆ లేదనియు అలాటి సంబంధము ఏద యివా వున్నదని తలచి యెవరయినా వ్యాపారము కిక్కిన శాయంతుదాగతో కలిగించినయెడల అందుకు శారాయణ రావుకు యేదిఫయిని జవాబునకి లేదనియు తెలియజే దయయినది. (2249)

21-5-20, } కా. వెం. శారాయణరావు
తయిది.

రతిరాజవీర్యవృద్ధిచూరము

వేడియైన జేవారత్యముగలవారికి యిది వేంటనే మేనా కాంతిని చలవను కలుగజేయును. రక్తమును శుభ్రమున నర ములకు పట్టుకొనును. జేవారమును బలమును రాంతియు నిచ్చును. శ్రీ పురుషులకు ఆత్మశక్తివృద్ధియు అగు బలా త్సహాయము కలిగించి జాంత్యపౌఖ్యము సహజమును బహు సంధమునందును పరమహంక్రియ యిదియే. ఈ రాజౌషధ మును నేపించిన శృద్ధాశ్శయనశిక్షి, మిక్కిలిబలమును, వీర్య వృద్ధిని, యౌవనమును, సంతానసౌఖ్యిని ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించుటయొక్క పునశ్శక్తియు సాధించును. డబ్బీ 1-3 రూ 2 లు వి. సి. ఖచ్చ అ 4 లు (దిన్ 2288 వార్ 714) పి. ఆర్. జవార్తవంశా ముఖ్యు, బంగో, (చింటూరు జిల్లా)

కృష్ణమూర్తి విజయము

ఆంధ్ర దేశ విషయక అపరాధసరిశోధక నవల
పోలీసువారి మాయాపాతములు, దొంగల హత్య లిందు వర్ణితములు. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే గలవు. వెల 5 అణాలు.
వి. ఎ. కర్క,
7, తంబుకెట్టి వీధి, చెన్నై పురి.

60 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్చుకొనుటకు పొందుటకు స్వా భావికమైన కొన్ని విధములను అనుసరించుటలననే కలు గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ మును కలుగజేసి శరీర పౌఖ్యమును, దృఢత్వానుభవము, ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యివాముగా నియమము. పాస్టుచార్జి యు మే మేధగించి కంపెనీదము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (219)
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరోగ్యనిగ్రహభౌమశాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

ఒక హెచ్చరిక.

ఎవ్వడు తలచినది అప్పుడే చేయుట
బుద్ధిమంతునికి అక్షణము.
రేపటిదినము వన మొకవేళ తేక నేపించును. బుద్ధి మంతులును, ముందాలోగకలబారును తేక లైపుకు ఇన్ పూర్వ జేయుచుండుటయే ఇందుకు శ్రేష్టమునైన ఉపాచార ణము. తన లైపు ఇన్ పూర్వ చేయవట్టి ప్రతిమనుష్యుడును తన కుటుంబమును కష్టదశలోనుంచి విడిచివెట్టుటకు గురి యగును. వివరములకు ఈ క్రిందిదిలా సమాధి వ్రాయుడు.

The Indo British Trading Corporation Sole Representatives of the East & West Insurance Co Ltd.

65, Apollo Street,

Bombay

or V. V. L. Narasimham Esq.
Travelling Superintendent,
Opposite Local Fund Engineers Bungalow
Old Town Cocanada

గడియారముల మరమతులు

తమ కడియారముల పారగడియారములను పారజేయ దుడు. మేము వాటినివారజేసి మెరుపుపెట్టి కొత్తగడియార ములుగా మార్చగలము. తమ పారగడియారములలో వాత్రిగా చెడిపోయిన సామాను అన్నయెడల వాటినిబదులు కొత్తవాటిని ఉపయోగించి వాగునేసి మునుము బహు విశేషము చేసినవి యెందుకలదుకన్న రెట్టింపుకాలమునందుగా కావలెను మాత్ర సత్తు చేయగలము కొత్తగడియారములు సహజ అచ్చుబహు.

ఎడ్వర్డు కంపెనీ

గుంటూరు.

చతుర్థ రెడ్డి మహాసభ - నెల్లూరు.

అధ్యక్ష కోవ న్యాయము.

(మొన్నటి కథకాదు)

అధిక కారణముల నరసిమి. ఇకమానీకముల దడవు దము. ఇవి రెండు. అధునికవిద్యానిధి వ్యాపింపమియు అమిత స్వాభిమానమును. భర్తృహరివాక్యము వినియున్నాడుగా! "తెలివియొకరికిలేనియెడ దృష్టాదైవ కరిగంగి సర్వముకా దెలిసితి నంచు గర్వితులమిహరించితి". అనగా అజ్ఞానమే అహంకారమునకు కారణము. అదిపోయినయెడల విషయము, వివేకము, సభ్యత్వము-అనగా సంఘమువారితో గలసిమెలసి వర్తించుట కనుకూలములైన మర్యాదలు కాలగ్రుణము మొదలగునవి కుదురును. ప్రాజ్ఞతలేకున్న నైకమత్యత యొక్క ప్రాధాన్యము నెఱుగని వారమై విక మత్యానస్తానమునకు బూసము; అవిద్యతో గూడ "నేను హెచ్చు, నేను హెచ్చు" అను అహంభావము పర్వినయెడల వికమత్యము కలములైపోవును. అందుచే సంఘము చెడును. సంఘము కథిలమైనచో వ్యక్తిపాత్రలును చెడుదురు. మనలో యుత్సాహములకెల్ల మూలదోషమిదియే. సంఘము పదిలమును ప్రబలమును గానిది మనకును ముప్పుదప్పదని యెఱుగక పరస్పర వైరముల దాల్చి ఏసంఘమునమన మంగములుగా నున్నామో దానిక నాశోగ్యము జార్చుటయుగలిగింతుము. కేరీరము క్రంగిన అంగములకు భద్రమా? యోచింపుడు. చిల్లర అంగములగు ప్రత్యేక పాత్రములు చెడినను సంఘమునకు ఫరవాలేదు; సంఘము చెడినను నమ నిలవగలమా? కాబట్టి మనకైన సంఘము ప్రధానము. ఈ తత్వము హృదయముల నాటేసేని మన కెన్నికష్ట నష్టములు వచ్చినను ఓర్పు సంఘ సేవ చేతుము. ధనము, కాలము, శ్రమము వీనిని సంఘమునకై త్యాగముచేసి వ్యక్తికాత్రయ భూతమైన సమస్త సుధ్ధరింతుము. వ్యక్తి సమస్తా కిలాంగున్న నదియ యరాచకము; అరాచకమైన నందఱు చెడుదురు. సరాచకమైన కొందఱు చెడినను మొత్తము చెడదు. మనలో కొందఱు స్వాతంత్ర్యమున కర్థము తెలియక, సక్రమముల నాదరింపక, వ్యవధిలేని పరస్పర వైరములదాల్చి, ఆపగదీర్చుటకై యితరులు నాశ్రయించురు. పరాశ్రయమున కీడ్చుకొని పోవునది స్వేచ్ఛా పద్ధతియోపిచ్చితనమా? పారతంత్ర్యమునకు మార్గమైనదానిని స్వాతంత్ర్యమునవచ్చునా? విచారింపుడు. పరులచేత నవమానమును గల్పించునది నిజమైన మానమా? మానమని భ్రమగని మనలో మనముభేదిల్లి. ఒకరిని మనకైన తక్కువవానిగా జేయగోరి, యిరువురు నితరులకు తక్కువపడినవారాట జైత్ర ధర్మమా? మనవారిని మనకు దానులుగా జేయజూచుట మానసా మర్యాదా? అట్లుచేయ బూనుటచే నిరువురును నింకొకరికి దానులౌట సర్వసాధారణమేని, ఇట్టి ఆత్మభూతుకమైన యకృత్యమును విసర్జింప కుండుట వివేకమా? ప్రాజ్ఞతయో? మనయొక్క స్వాతంత్ర్యాభిలాషను, అభిమానమును, గాంభీర్యమును, మన వారిమీద ప్రయోగింపక, ఆత్మగత్యమేని, ఇతరులమీద ప్రయోగించుటయే నిజమైన మగతనము.

మనలో మనకు ననేకము
లనంతములు గల్గెనేని యవియే మొనరిం
చును, గుట్టు దాచి దూరపు
జనములకు వెలితి గాక సలిపితిమేనె

సభ్యత్వము, సాంఘిక ప్రవర్తన చక్కగా గుడినయెడల మన కేకాంతలు నుండవు. దీనికి విద్య ప్రధానము. మనము భూజీవులము. కృషికి కావలసిన సహాయము సర్కారువారికను జేసియుండలేదు. కృషివలుల పరమగా నిలిచి నిలకడతో వాడించు నాయకులను లేరు. గ్రామస్థులు దిక్కులేనివరులు; ఇట్లేవారు నిద్రాశువులై యుండులేని పర పక్షములవారు వారినిబట్టి తెక్కలుగోసేవరు. బాగ్రత్త! వివేకములలో వ్యవసాయమును వృద్ధి చేయుటకై యెన్నియను కూల్యముల గల్పించియున్నాలో తెలియుటకై జపాకలోని వృత్తాంతముల గొన్నింటి నుడివెదను. జపాకలో కృషివల సాహాయ్యార్థమైన బాంకీని సర్కారువారు స్థాపించియు న్నారు. దానియందేత్యము సంస్థాపనాకావనమున వివరింపబడిన ప్రకారము:—భూమిని తాకట్టుగాగని అప్పు సులభముగ నిచ్చు నిధులైమిచే కృషివలులకు నేలల నభివృద్ధిచేయుటకై వలయు సొమ్ము లభ్యమగుట దుష్టరమగా నున్నది. నేలల నభివృద్ధికివచ్చు పద్ధతులనేకములు. క్రొత్తనేలలను సాగుబడి క్రిందికివచ్చుట; జలాశయములను నదులను చక్క నిర్మింపించు దుండునట్లు మరామత్తుచేయుట; వనప్రతిష్ఠ; నీటికాలుముల్రప్పుట; మేలి రకముల నెరువుల ప్రయోగించుట; అధునిక కృషికాశ్రముల పరిశోధనల ప్రకారము ఉత్పత్త్యాదుల నెఱవేర్చుట ఇత్యాదులు. ఈసంస్కారముల కన్నింటికి బండవాళములుండవలయును. కృషివలులు అట్లే ధనికులుగారు. మఱియు ఈసంస్కారములు 10, 12 సంవత్సరములకుగాని పూర్ణఫలమునియ్యవు; అంతటిలో వారు దీనిన అజ్ఞాన వడ్డీ మొదలుతో చెల్లింపలేరు. కాబట్టి కృషివలులకు

మాడువిధముల సహాయము చేయుట సర్కారి కర్తవ్యము ఒకటి స్థానికతాకట్టుగా అప్పించుట. రెండవది; అప్పుల దీర్ఘ కాలమునకుగాని చెల్లింప నగత్యము లేనియట్లు సమయము కల్పించుట. మూడవది; వాణిజ్యము యంత్రకళలు మొదలగు వ్యవహారములయందు ప్రయుక్తముగానుండు వడ్డీకన్నతక్కువ వడ్డీ విధించుట. సాధారణమైనబాంకీలు ఈయాచిత్త్యముల ననుసరించి ఋణములియ్యవు. అందును మనకృషివలులు మూల ధనసంపన్నులై వెయ్యలుకొలది ఎకరముల ఆమెరికాలో బలై వ్యవసాయము చేయువారు కాదు; వారిపాలములు చిన్నవి; స్వహస్తజీవులు; వీరికి సాధారణబాంకీలు దుర్గమములు. కావునసర్కారు బాంకీ యుండియే తీవలయును. హిందూ దేశములో రాజ్యము యొక్క యాదాయములో హెచ్చుభాగము నేలపన్నులనుండి నేపాటునదిగాన రైతుల కీమాత్రము సర్కారువారు సహాయముచేయుట న్యాయమ కాని లిచ్చము కానేరదు.

జపాకలో జిల్లాజిల్లాకు కాఖావ్యావసాయక బాంకీలు స్థలి. సర్కారువారి యజ్ఞప్రకారము వడ్డీలు విధింపబడును. చిల్లర రైతులు కాఖాబాంకీల నాశ్రయించురు; గొప్ప మొత్తములలో ఆధ్యులు రాజధాని లోని పెంట్రల్ బాంకీకి పోవలయును. ఈబాంకీలు అప్పు నేయే ప్రయోజనముల కొఱకునై ఇచ్చునో అధ్యక్షులు నూచిరి.

ఎవరెన్నిచేసిన నేమి? స్వసహాయమునకు సరిరావు. విద్యయు నైకమత్యములన్న చాలును. వెఱయది తాత్కాలిక చికిత్సలు, ఇవి కాశ్యతాశోగ్యకరములు. రెడ్డయందు ఓర స్పృహ నైవమ్యము లున్నవని యంటిమిగదా. వికమత్యమును లేకపోలేదు అదియు నున్నది. నూర్చుమండలము మేఘములచే గప్పుబడినట్లు ములుగుదాల్చియున్నను, వికమత్యము ఈ భేదముల వెనుక స్థిరమయి వెలుగుచున్నది! త్వరలో మేఘములు విరియును; అప్పుడుగదా మన ప్రభావము లోకవేద్యమగుట. వికమత్యమును జాత్యభిమానమును ఉన్నదనుట నీ సహ సమావేశమే సాక్షి. ఈయొకమత్యము నేనువచ్చినది కాదు. రేపుపోవునది కాదు; మనలోని యేకీభావము కాశ్యతము, రక్తములోని సత్తు, అది మన పూర్వచరిత్రోద్భూతము. ఒక్కమాటు రాజ్యము చేసినవారికి ఆవాసన విడువనగునా? మఱవగునా? ఆ గాంభీర్యము పోవునా? మహమ్మదీయులు తమలో తాము పోరాడినప్పటికిని, ఇతరులు ముందుట కలిసి కొని సోదరభావము దాల్చురు. జైత్రగుణులకు రాజ సభావులకు, నియ్యది సాధారణ లక్షణము. కావున ఆరైర్వంద వలసినదిలేదు. వర్ణస్పర్ధలు, రాజనీతి సంబంధములైన పోటీలు, సంఘనీతి సంబంధములైన వివాదములు, ఇట్టివి ప్రేరేపకము లుగనుండగా, మన మొక్కటిగ గలిసి, కక్షికొలది సన్నాహములుచేసి, దృఢపూర్వముపన్ని, పనుల సాధింపకుండుమా? ఉండదు. ఈ కార్యమునకు వలయు త్యాగము లన్నియు జేయ నుత్సాహము మనలో లేదా? ఉన్నది. ధనము, కాలము, శ్రమ, యన్నిటిని వలసినంత నిచ్చుటకు సిద్ధులము కామా? ఉన్నామనియే నా యభిప్రాయము.

రెడ్డపత్రిక:—వారాపత్రిక యొకటియున్న మన పురోవృద్ధికి ప్రబలసహాయముగా నుండును. దానిద్వారామనవారిపూర్వచరిత్రము; రైతులస్థితిగతులు; వారికుప్పిరములు; అవి నెఱవేలుటకు నై చేయవలసిన సామదానాద్యపాయములు; సమకాలికులైన ప్రముఖుల విషయములు; ఇట్టి వెల్లరకు లోకటిండి అందఱు కలిసి దాడి వెడలునట్లు చేయవచ్చును. మనలో నైకమత్యము తఱుగుడువడి యుండుట కొక కారణమే మనగా ఒకరివృత్తాంత మింకొకరికి తెలియమి. నెల్లూరి చరిత్రము చిత్రానికి తెలియదు; చిత్రారి చరిత్రము నెల్లూరికి తెలియదు. ఈ యిరువురికియు కడలూరునకు తెలియదు. మొన్న నేలమునకు నేను వెళ్ళియుండినపుడు అక్కడ రెడ్డి జమీందారుల నేకు లుండుట కర్లగోచర మయ్యెను; ఆశ్చర్యపడితిని; పూర్వమే తెలిసి యున్న ఆశ్చర్యమునకు మాటు అనందము చెందియుండును గదా! వారాపత్రికా స్థాపనము ప్రథమ కర్తవ్యములలో నొకటి.

ఉపకాఖాపరిచ్చేదము రెండవది. మనలోని ఉపకాఖుల రెక్కింప వలయునన్న గణితకాశ్రుపారంగతులుగా నుండవలయును. పంట, దేశంబి (దేశస్థ), కొడితి, పాకనాటి, పోకనాటి, మోటాటి, కాటాటి ఇత్యాది విపరీత పరిపాకములు కత సంఖ్యాకములున్నవి. వీనిని ఖండించి, పరస్పర వివాహదులండునట్లు చేయవలయునని, ముందు జరిగిన కాకపరెన్నులలో తీర్మానింపబడియున్నది కాన నధిక ప్రసంగ మనావశ్యము. ఇట్టిభేదములు మంచిని చెప్పవారెవరున లేరు; ధైర్యముతో విడుచువారు ఇప్పుడిప్పుడు బయలుదేరుచున్నారు. ఉపకాఖులు దేశస్థులైగాదు, మతస్థులైగాదు; మఱి పూర్వము బ్రబలి యుండిన అరాచము, యానకవ్యములు మొదలగువానిచే

దేశము విచ్ఛిన్నము కాగా సంధించిన యాగడములు. రాకపోకల సౌలభ్యము లేమిని రక్షణము చాలమి మనవారుదూరపు బాంధవ్యము చేయజాలక యేమాలవారు ఆమూలవర్గముగ నేర్పడిరి. ప్రాకృతులలో అలవాటే మతము; అభ్యాసమునకు మించిన మతముగాని కృత్యముగాని వారికిఁదోషము. కొన్నితరములకారణముచేసిన పెండ్లి సంబంధము లేనిచో పెండ్లినిపేద్యమని భ్రమగొందురు. ఇట్టి కారణములచే రెడ్లు అను నామ సామ్యముచే నేకజనులను బుద్ధియంతముగాక నిలిచి నవారయ్యెను, వివాహాది సంబంధములేని చిల్లరచిల్లర తెగలుగ నేర్పడిరి. ఈ విచ్ఛిన్నతనము దొలగించుకొని పునస్సంయుక్తులమాట కర్తవ్యము.

కచ్చేరియారల మట్టు చేయవలయును. అధ్యాభివృద్ధిని వడయుటకై కో ఆపరేటివ్ సంఘముల స్థాపింపవలయును; వీని ద్వారా బీదలగు రెడ్లకు సహాయము చేయవచ్చును. రాజధానికెల్ల నొక సమావేశ మున్న చాలు. ఇట్టి సమావేశము లచే దూరపు పల్లియలలో నుండువారికి లాభము లేదు. వారును మనతోడ మేల్కొని ముందు సాగవలయు గదా! కాబట్టి జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్కాసమావేశముల నడుపుట ఆత్మావశ్యకము. మనము పల్లెటూరివారము. దూరపు యాత్రలను విధించు రాజధాని సమావేశములకు రాజునివారు మనలో ననేకులు న్నారు. తాలూకా కాకపరెన్నులు సుపక్రమించితిమేని పల్లెటూరివారును ప్రముఖులకాచి, మాట్లాడి, సహవాసముఖముతోబాటు ఈనాటి విచారములయు సంస్కారములయురీతుల నెఱుగువారగుదురు. పల్లెటూరివారును మనతోగలసి యాద్యునిది రథముసాగదు; దిగ్విజయము చేయును. అధునికముల వాసన దగిలేనేని, ప్రాచీన దుర్గంధములు వాయును.

అరైర్వము తగదు

రాజనీతియందు ప్రవేశించి ప్రబలత్వము వహించుట కర్తవ్యమని అందఱు ఒప్పుకొన్నను, మన కాశక్తియున్నదా, ఆకార్యభారమును వహించు దార్ధ్యము మనకుగలదా యని మనవారు కొందఱు కంకించెదరు. ఈ యరైర్వము నిశ్చేతుకము; అనర్థకమును. నీశ్వలో దిగనిది యాత్రకొట్టుటయెట్లు? ఇక నీతకొట్టుట లోలుత నేర్చుకొననిది నీశ్వలోనికి దిగకూడదని ఖాయిదాచేసిన నది సమంజసమా? అనుభవమింద కాశ్యక్రమము లలవడును. రాజ్యతంత్రము పరమ రహస్యమైన వేదాంతముకాదు; తత్వ కాశ్రమముకాదు. ప్రజాజీవిరి సంబంధమైనది. మనకష్టములు మనకుదెలియవా? మనకు తెలిసినట్లు లిఖితులకు తెలియనా? కష్టముల నివేదించుట ప్రతినిధుల ధర్మములలో నొక్కటిగదా? ఈధర్మమును ప్రత్యక్షానుభవము గలవారుచెల్లించినట్లు లిఖితులు చెల్లింపగలరా? బిడ్డయిననుసరే ఏడువనిది పాలువోరకదు. మన పరోక్షమున నితరుల శోధనము చేయుదనుటకన్న మనమే స్వయముగ జేసిన స్వార్థ్యమును ప్రభావమును హెచ్చుగా నుండదా? మన వాండ్లు మంచికైలేని ల్రాయజాలరేమా? ప్రసంగములు ప్రకటింపజాలరేమా? ఉండనిండు. శైలికన్న తెలివి విశేషము. గ్రామస్థుల చింతలనుగూర్చిన తెలివి మనయందు లేదా యేమి? లేదని యెట్టిమాధుండును చెప్పుడు. సరి. కష్టముల నివారించు పద్ధతుల కనిపెట్టి ప్రచారమునకు వెచ్చుమార్గముల కృతీకరించు కక్షి న్యూనముగ నున్నను, గ్రామస్థుల విచారముల సంపూర్ణముగ వివరించి బహిరంగపఱచి, సర్కార్ వారిదృష్టి వాని మీదబడునట్లు చేసితిమేని యంతే చాలును. ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వమనగా ప్రతినిధి ప్రభుత్వమే! సర్వకళాకాలా విరుదాంకితుల ప్రభుత్వము కాదు. మనము ప్రజలము కామా? మన ప్రతినిధులు ప్రజాప్రతినిధులన నర్దులు గారా? ప్రజాపరిపాలనమనగా ప్రజలయొక్క సరాసరికక్షియుత్పల ప్రకారము వర్తిల్లు పాలనమనిపేరు? ఈ సరాసరికక్షి ప్రజాభావాశ్యయందు తక్కువపడినదిగా నున్న నెవరితప్పు? మనది కాదు. మఱి యెవ్వరు పట్టణవాసులకు ప్రాథవిద్యాభ్యాసానుకూలములైన స్కూళ్ళను, ప్రజాభావాశ్యమునకు నిన్ను యోజకములైన స్కూళ్ళను గలిగించి, విషమత్యము ప్రతిపాదించి, పుణ్యముగట్టికొనికో వారితప్పు. ప్రజా పరిపాలన మనగా బి. ఎ. బి. యెల్. పరిపాలనముకాదు; సామాన్య ప్రజల యొక్క నిజ ప్రతినిధుల ప్రభుత్వము. ఒకజేత మనవారి రాజ్యతంత్రము తేవృద్ధియొక్క వేగమును తక్కువపఱచి రాజ్యవక్రము కొంతమెల్లగ సాగునదిగాచేసినను, ఈకొఱ తనుపూరించి, ఈనష్టమును కట్టియచ్చుటతో నోక విశేషించిన లాభమును గలిగించెడు సిద్ధియొకటి నిత్యమగును. ఏది యనగా, ఇప్పటికిరిదిని కొందఱిని ముంచునకుఁదెచ్చి బహుళజనముల వెనుకబడినవారినిగా విడువక, అందఱిని అన్నివర్గములవారిని, సమానాధిరణతోఁ జూచి, గుంపుగ, అన్యోన్యతమైఁగలసియుండునట్లు, సమానముగ ముందు నకు వెచ్చును. విషమత్యమునకు మాటు సమత్యము నిర్వహింతును. "నాబిడ్డకు పాలు, నీబిడ్డకు నీళ్లు, ఇంకొకని బిడ్డకు విషము" అను నీతి సామాన్య ప్రజాప్రతినిధి పాలనమున ఉండదు.

మొనూరు వక్కభిగరులు

అన్నిటికైనను మనకు నెక్కువగా బోధకమననది మొనూరులోని వక్కభిగరసంఘము. వక్కభిగరులు కాపువారు. కన్నడరెడ్లు కాఁబోలు. వీరిలో మొరనురెడ్లు ఇత్యాదిరెడ్లును

టి. సి. యన్. 710

పరిమళానంధ నస్యము.

కల దబ్బి 1-కి రూ 0-4-0 వి. పి చార్జి రూ 0-8-0
 12 దబ్బీలకు రూ 2-8-0 " " 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానస్యము.

కల 1 కేకకు (24 కులములు) రూ 0-14-0
 వి. పి. ఖర్చు 0-5-0
 కల 1 కేకకు (120 కులములు) రూ 8-8-0
 వి. పి. ఖర్చు రూ 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అందు కంపెనీ,
 4 కింగ్స్లెక్ పేజీ, పొమ్మటవున్ పోట్టు, మద్రాసు.

అఖిలభారత బాలభట సభ.

మహానందిలో జరుగుట

పరిమితముగా చేర్చబడుట.

భారతబాలభట ప్రధాన సేనానాయకులుగా నియమింపబడిన వారు మాట్లాడు వాగ్దానము చేసారు.

అఖిలభారత బాలభట సంఘపు రెండవ శాస్త్రీక సభ మహానంది శ్రేణులను మే 12-న తేదీనండి 19-న తేదీన రథ జయప్రదముగా జరిగినది. సింధు, రాజపుత్రానా, బొంబాయి శాఖలకు, అంధ్రప్రదేశ్, మైసూరురాష్ట్రములకు, తమిళనాడు, కేరళ, మలబార్, ఇండియా మొత్తమునందు ఉండలకొని బాలభటము మహాసభకు విచ్చేసిరి. అంధ్రప్రదేశ్ శాఖనుండి వచ్చినవారిసంఖ్య ఇతరప్రాంతముల వారికన్న మించిపోయినది.

బాలభటులందరూ అనుదినము శ్రమపడి తేలిక కీరవాగ్దానములనుచేసి, దైనికాధ్వనలను సునిపి బాలభటోద్యమ విమలమునకు సంబంధించిన పరిమితములను చేర్చించుచుండెడివారు. బాల భటాద్ర లోకముల నాడుచుండెడి వారు. పాఠశాలముల ర గంటలకు సగౌరవప్రకటనలు చేసి యుచుండెడిది.

ప్రభుత్వమున మహాసభాకార్యక్రమము అంధ్రప్రదేశ్ శాఖకులకు కాగితమున నాగేతరరావు బంతులుగా కొన్ని అనివార్యములను చేసి తొంపలవే మహానందికి రావాలక పోయినందున వారిపక్షమున మా అధ్యక్షులు అంధ్రప్రదేశ్ సేనా నాయకులను అఖిలభారత ప్రధానసేనా నాయకులను లిప్తిన స్వాగతములతో ప్రారంభమయిన రెండవసభను, శ్రేణులముగా మహానందిశ్రేణులను దర్శించుటకు వచ్చిన మిన్ అగ్నిచేటగారు బాలభటుల సేనాప్రభులను గురించి యిచ్చిన గంభీరోపన్యాసముతో కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. 14 వ తేదీన సేనా నాయకుల ప్రత్యేకసభ యొక్క జరిగినది.

15 వ తేదీన నాగేతరరావు మంతులగా విచ్చేసి బాలభటుల ఆశయములను గురించి, భారత జాతీయ మల పెంపొందించుటకు బాలభట సంఘమువారు చేయు పనిని సేవకురింపయ్యిరి. అంధ్రప్రదేశ్ బాలభటోద్యమము కట్టు చేయుచున్న పనిని గురించి, ప్రస్తుతము మహాసభకు గల బాలభట సంఘముల సమీక్షనమును గురించియు గంభీ రోపన్యాసముచ్చిరి. మంతులగా, తమయొక్క శాస్త్రమున నూ యించిన ఆశయముల, ఆదర్శములను వివరించుచున్నారు.

16-న తేదీన మరల మహాసభ సమావేశమై అఖిలభారత బాలభటోద్యమ సంఘస్థాపనమును గురించి చాలవరకు చర్చించినది. అంధ్రప్రదేశ్ సంఘస్థాపనమునకు జాతీయత త యొక్కతయవలెనది. సభాధ్యక్షులసంఘమునకు యవరాజుగారు గౌరవాధ్యక్షులుగను, శ్వేతసంస్థానాధీశులు, రాజప్రతినిధి గారు పామతులుగను రాష్ట్రపాలకులందరూ గౌరవ ఉపాధ్యక్షులుగను, అయ్యారాష్ట్రములలోని బాలభటసంఘములకు గౌరవాధ్యక్షులుగను నుండుటకు కోరిరి. అనిలిసెంటు గారు సంఘమున కధ్యక్షులుగను, జేతనూనందలి బాలభట సంఘాధ్యక్షులందరూ ఉపాధ్యక్షులుగను నుండుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. ప్రస్తుతము బొంబాయి, సంయుక్త ప్రాంతములు మున్నగునట్లు గల సంఘములను సమీక్షనపరిచి, వానిని అఖిలభారత సంఘముతో చేర్చు పనియొనగా తగినవలెయి అనిలిసెంటుగారిని కోరుచు సభవారు తీర్మానించిరి. బాలభటోద్యమము, సాధ్యమైనంత వరకు జాతీయ తత్వముతో నిర్వహించుచు జాతీయ సంకరా యులను ననుసరించుటకును, లండనులో జరుగబోవు శాశ్వత బాలభట మహాసభకు భారతదేశము కడుమును వియ్యగారిని, వారి సత్తిలకమును ప్రతినిధులుగా బంపుటకును, బాలభటక వాతులకు హిందు సంకేతికరములను సాధ్యమైనంత వరకు ఉపయోగించుటకును, భారతదేశ బాలభటుల యవరాజుగారికి లోకావాలా స్వాగతమునగి అచ్చటనే ప్రే వారిచేత అఖిలభారత సంఘప్రారంభ మహోత్సవము జరిపించుటకు తగిన తీర్మానములు చేయించ సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి. తీర్మానముల చర్యసందర్భమున సభ్యులు చూపిన సహనము, యా త్సహనము సంప్రదించును.

రాత్రిలో బాలభటులందరూ సమావేశమగుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలభటసభకులను గురించి చర్చించుకొని శాఖలకు చేయించు సంకేతముల గావించును గడపుచుండిరి. బొంబాయివారు ప్రదర్శించిన అడవి జనుల స్వ

రీతి, అంధ్రప్రదేశ్ బాలభట ప్రదర్శించిన స్వరీతి, తమిళనాడు బాలభట ప్రత్యేకముగా ప్రదర్శించిన స్వరీతి, అంధ్రప్రదేశ్ వారి నోటికి అరపు మహానంది ప్రత్యేకమున కంఠము విన వచ్చినది చెప్పుట యొక వింతగాదు. 18 వ తేదీన బాలభటులందరూ అరణ్యములలోనికి దండయాత్ర నలిపి విభర శుభ్రులని కొంతకాల మచ్చటనుండిరి.

19 వ తేదీ నాడు అంధ్రప్రదేశ్ శాఖ ప్రతినిధులు మహానందికి విచ్చేసిరి. వారి కొరక ప్రభులము బాలభటుల రథ సాయుధుల మువెట్టును కొన్ని ప్రదర్శనములకు చేసిరి. నాటి సాయంత్రము మహానంది వీధులను వచ్చిరి. పదిదినములనుండియు ఎంతయు సంతోషముతో మాతోనున్న అడవిని ముదిరిపోట్లను జానరములను స్వాగతములను పాటులను ప్రదలను అని యిది యవసరము మువెట్టులను నంతను వీధి వెళ్లకలసి వచ్చినది. అఖిల భారతమునందలి నా నారాష్ట్రముల బాలభటులతో మిత్రత్వ ము మహాప్రేమను శే సమకూడినది. అట్టి ప్రేమను వివరించినది. బాలభటోద్యమమునకు జయముగాక.

చతుర రెడీమహాసభ

నెల్లూరు సమావేశము

రామలింగ రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించుట నెల్లూరు, మే 20:— రెడ్డిగారు సభాధ్యక్షులుగా మైసూరు విద్యాభ్యాసములకు నకు కట్టకొని రామలింగ రెడ్డిగారు 28 వ తేదీ రాత్రి కలకత్తా మెయిలుబండిలో ఇచ్చటికి వచ్చిరి. ఆహ్వానము సంఘములను మండలమున దలి రెడ్డి ప్రభులు శేవలము విచ్చి సేవకును ప్రేమయొద్ద నాను కొంగారెడ్డిగారి స్వాగతమునగి యిచ్చి యుతో వారి బంతుల సేవకొనవలెనది. ముగ్ధులకును తోగిన లోపల అంధ్రప్రదేశ్ బడి కన్నులకుండువున యుండె.

నిన్ను జేరిన మండలము, అధ్యక్షులకు రెడ్డిగారు, మన గాని గాని వారి బంతులనుండి అంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులకు సేవకొని రెడ్డి ప్రభులకును యూరెగింపుతో తీరగొని వారి దిరి. సభామండలములందు పతాకములతోడను తోగినముల తోడను జలంకరించుచునెను.

గత సంతకర్తృత్వ రెడ్డిగారు ముగ్ధుల రాజు గారి యాజమాన్యము క్రింద సభా కార్యక్రమమును జరిపి ఆ లూకు సేవకులకు పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు వైస్ చాన్సలరు నలిపిరి. డి. రామిరెడ్డిగారు రెడ్డిగారు సుదీర్ఘ సభాప్రసంగిన్ని కద్యములను చదివెరి.

విద్యుట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకు రావుసాహెబు అనం నుల్లారెడ్డిగారు ప్రతిభులకు స్వాగతములను గంభీరోపన్యాసమును చదివెరి అటుతనవాన సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక విషయము సభాప్రభు ముఖ్యమైనవియు రామలింగ రెడ్డిగారు తమ సహజవాగ్దానితో రెడ్డి సంఘాధ్యక్షులము నకు విద్య ఆర్థికసాధికామిక విషయముల పట్ల శ్రేయకలసిని సేవకు గురించి యుత్సాహించెరి.

కథకు మైసూరాబాదు మైసూరు బొంబాయి రాష్ట్రములనుండియు చేచ్చుచు రాజధానిలోని పరిశ్రామములందు ప్రతినిధులనేము విచ్చేసిరి. అందుముఖ్యముగా శ్రీరామకృష్ణ వారు భార్యారెడ్డి కరవతి సంఘాధ్యక్షులు శాస్త్రమువారు ఎ. నం. డి. మల్లాదిరెడ్డిగారు, మైసూరాబాదులో ఎన్. డి. ఎన్. రైల్వే ఆడిటరు ఎన్. వెంకటరెడ్డిగారు మైసూరాబాదు శాస్త్రమువారు కే. బలరామ రెడ్డిగారు, మైసూరు నాయు కే. హెచ్ రామయ్యగారు, డి.టి. మత్తురెడ్డి (హెల్పరు) కే. వెంకటరెడ్డి, రేబాలకుందర రామరెడ్డి, కాటం రాజు ఆదిశారాయణరెడ్డి, గోటి జనరామరెడ్డి, ఎన్ రంగా రెడ్డి, సి. కృష్ణస్వామిరెడ్డి, దొడ్డా రామిరెడ్డి, పి. రామచంద్రారెడ్డి, దాక్షక ఎం. శేషారెడ్డి, ఏలూరు రామిరెడ్డి బోడి రెడ్డి రంగారెడ్డి, సి. నారాయణస్వామిరెడ్డి, బైదవాడ నుండవరామ రెడ్డి పి. గోవిందురెడ్డి సిద్ధరెడ్డి రామలింగారెడ్డి, డి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి కల్లెటి వీరభాగవరెడ్డి, మల్లెక బలరామిరెడ్డి, బాతుల నరసారెడ్డి, దొడ్ల బలరామిరెడ్డి, కట్టచుంపి భాగ్యరెడ్డిగారు.

ఆహ్వాన సంఘమువారు, కృత్యంద సేవకులు ప్రతి నిధుల భోజన కనకుల సౌకర్యములకు ఎంతయు శ్రమపుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు. వీరి సేవ సంప్రదించును. సభ మరల సేవకు సమావేశమై రెడ్డి సంఘమునకు సంబంధించిన అనేక విషయములను చర్చించును.

నాడు వైస్ చాన్సలరు సమీక్షకర్త వారి వారిని మరల తనిలో చేర్చుకొనుటకు మరతులను తెలియజేయుచు యాక్రింది విధముగా చెప్పెరి. తనివారల వెంటనేవచ్చి మరల తనిచేయుచో సమీక్షకర్త కాలములో వారు ఏ పనిచేయుచుండిరో అత తనిలో నియమించుచును, అప్పుటికి వారంత జీతములను పొందుచుండిరో ఆ జీతములను యిచ్చెదమనియు చెప్పెరి. ఇందుములమున 1920 వ సం. మే 15 వ తేదీన ఏ జంటు గా రిచ్చిన నోటి ను లోని అంశములకు రద్దు చేయ బడి నట్లు గా తెలియచున్నది. అయితే లావగోరు కట్టమునకు భాగ్యులు (వజ్రములను యిచ్చి నోటినులో పంపారలకు మరల నాకరి నివృత్తు తెలిపకట్లుగా నున్నది. ఆనోటిను ప్రభుగమె జనకులను చూచు ఏ జంటు గాను పంపారలకు తగిన నాకరి నివృత్తుకు వారికి తేకనైన ప్రత్యక్షముజేయుదురు. అభివృద్ధి జేయబడిన జీతములను చేరి నాటికి పనివారల సమీక్షకర్తకు పట్టించి వో అభివృద్ధి జీతములను పొంది యుండి డి.టి. నాడు. కావున మనవారు మరలనాకరి వచ్చిన తేదీనుండియు అభివృద్ధి జేయబడిన జీతములను పొందుదురు. చురుకువారు మరలనాకరి చేయుచో సకలసౌకర్యములను పొందుటయొగక సమీక్షకర్తకు యిచ్చి రయిలులే అధికారులవరకు చేతుకొనిన ప్యాములను సహితము ఇచ్చిబడుదురు. ఏమేతరగతి తనివారలకు ఎంతెంత జీతము నివ్వకలెవో ఆసంగతెని గురించి ఆలోచించుటకు ఏ జంటు ఒక సంవత్సరము ఏ ర్యాటు జేసికొనియున్నాడు. మరల యే కేవలము కొన్ని కరగకులను గురించి వివరముల కనుగొనుటకు ఒకయుక సంవత్సరము నిర్ణయ జనతనని ఉద్దేశించుచున్నాడు. ఆ ఆలోచనములో రైలుకే ఉద్దేశ్యములైట్టియు మనవారల ఎన్నికొన వచ్చుచున్న ప్రతిభుల సంఘముగానుగలరు ఉకసంవత్సరము రిపోర్టులను ప్రభావసంఘము వారి విచారించుచుండును ప్రస్తుతరైల్వే సంఘమును ఏ జంటుగాను అంగీకరించు గాని మరల తనివారలకును రైల్వే ఆధికారులకు వికమర్యము ఏర్పడుటకునార్చి రిపోర్టులను జరుగువరకు తనివారల తంపుల సంవత్సరము వాడు ముఖ్యసాధికర్యమును ఆగి పంతురు. సంఘమువారి ఆలోచనములకు గన్ను మెండునాటికి తెలియజేయవలసిన యెడల ఒక సంఘము (నో) వచ్చి సంఘముగానో ఏ ర్యాటు జేసికొనుటకును, ఆ సంఘములకు యన్, పల్లియు అప్పగియేదను అని పేరుపెట్టుకొనుటకును ఏ జంటు అధ్యంతరము పెట్టెడు.

మైసూరు కుండెముల

1920 సంవత్సరమునకు యాక్రింద జెప్పబడిన మైసూరు కుండెముల పోటికి రాబడినది. హిందూజాతీయత సంస్థలకుతో పోటికి వచ్చిపోటికి రాజ ప్రతినిధిగారు యాక్రింద విధముగా బహుమతుల పంపించుదురు.

(1) పోటికి వందలముల జయము పొందిన వారికి వెండి గిన్నెయు, జయము పొందినవారిని సభ్యులకు వెండి వరకములను బహూకరించుదును.

(2) పోటిలోని రెండవ శ్రేణుల వారికి వెండిగిన్నెయు, ఆకత్తులని సభ్యులకు కంచుతరకములను బహూకరించబడును.

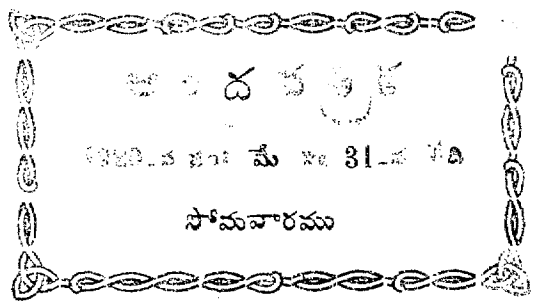
కమాండరున ఫీచుగారు యాక్రింద విధముగా బహుమతుల పంపించుదురు.

(3) బిలితు రెచ్చులకు ట్రూపులకు, ఇండియన్ డిఫెన్సుఫోర్సులకు ఒక వెండిగిన్నెయు, ఇండియన్ ఆర్మీకి ఒక వెండిగిన్నెయు బహుమతిగా యిచ్చెదరు.

బ్రాహ్మసాంఘికంపెరి వారు ఇండియన్ కంటును బిలితురెచ్చులకు ట్రూపులతో ప్రతివత్సరమును పోటికెచ్చి జయముపొందిన వారికి ఒక వెండిగిన్నెయు జయప్రదములకు కట్టించి సభ్యులకు వెండితరకములను బహూకరించెదరు. మూడుసంవత్సరముల వరకుగా జయముపొందినవారు గెలుచుకొనిన వెండి గిన్నెను కార్యక్రమముగా సాగనవచ్చును.

ఇండియాలో నంగిటు ఇండియన్ పోటిపెట్టుకొని జయముపొందిన వారికి కాన్ ఫ్రూడు ఉత్తమ మిల్లంకంపెరి వారు వెండిగిన్నెను, వెండితరకములను బహూకరించెదరు.

మైసూరులో ఆలోచనసభలో సభ్యులుగా వచ్చి ఒక కయ్యుగాను తనిపోయినందున వారిస్థానమునకు తయ్యుకొని నియమించుటకు ప్రతినిధి సంఘమువారు వారివలన ఎన్నిక జరిగినది. లింగాయతు విద్యావిధికి కార్యదర్శిగా నున్న డి. కరమచెగారు సభ్యులుగా ఎన్నికైనవారి.

హంటరు సంఘ నివేదిక

—○—○—○—

హంటరు సంఘ నిర్మాణము

హంటరు సంఘమందలి గణపఠశాలకులు తయారు చేసిన నివేదిక నాధారము చేసికొని, ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికూల కట్టరానిసంకల్పము గనుబటును చున్నవి. హంటరు సంఘ నివేదిక నందుచే ప్రజలు బాగరూకతతో కుశీలించుట యవసరము. ఈ నివేదికను పరికించుట కింకను చాలమంది కవళాళ ముండదు గాని, ఇందలి ముఖ్యాంశములను పొందుకొనుచు, మా యభిప్రాయమును తెలుప దలచితిమి. నివేదికాంశములను వివరించుటకు ముందు, హంటరు సంఘ నిర్మాణము గూర్చి యొకంత దెలుపుట యవశ్యకము. ఈ సంఘమును పార్లమెంటు సభ వారేర్పరచి యుండలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యంగ్లీకారముతో, బాంబాయి, ఢిల్లీ, పంజాబులందు జరిగిన యల్లరుల గూర్చియు, వారి కారణముల గూర్చియు వారి సడచుట కవలంబించబడిన చర్యల గూర్చియు విచారించుట కొకసంఘము నేర్పరచిరి. పంజాబు సం దవలంబించబడిన చర్యలకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెస్పాండింగు సర్జిస్టులతో, సర్ మైకేలు బ్రహ్మచారిగారి సలహాల సంగీకరించుచుండిరి. అట్టిస్థితిలో, పంజాబు ప్రెసిడెన్సీ గూర్చి విచారించుటలో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంత వరకు పాల్గొనిరి, వారి చర్య లెంతవరకు సమర్థ నీయము అని విచారించవలసినదెప్పుడు. ఈ కారణముచే, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధము లేని, పార్లమెంటరీ విచారణ సంఘము నేర్పరచి, నివేదికను పార్లమెంటునకు సమర్పించుట వారిని కోరియుండినచో, కొంతపది న్యాయము జరుగుట కవకాశ ముండెడిది. అటుగాక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారే విచారణ సంఘము నేర్పరచునపుడు, వారిచర్యలను ధైర్యముతో విమర్శించుటకు విచారణ సంఘమున కేమాత్రము ఏ అండునో చదువరులు గ్రహించ గలరు. హంటరు సంఘమునందు, 8 మంది సభ్యులుగలరు. వీరిలో 5 మురు యూరపియనులు. 3 మురు మాత్రమే భారతీయులు. భారతీయులను హైందవులను సహజముగ నియమించవలయులకు కారణ మూహించవచ్చును. అధ్యక్షులగు హంటరు గారి సామర్థ్యము భారతీయుల కింతకుమున్ను చెలి యును. నివేదిక బట్టిచాలిన, వారి ప్రాస్పెక్టివ్స్ తెల్లము కాగలదు. కలెక్టరా హైకోర్టు న్యాయాధికారులగు న్యాయమూర్తి రాకెనుగారు, విశాల దృష్టిగలవారనుకత్తి లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సహాయ కార్యదర్శియును, సివిల్ సర్విసు యద్యోగియునై, రైసుగారు మరియొక సభ్యులు. ప్రభుత్వపు చర్యలను విమర్శించుటకు, ప్రభుత్వ సహాయ కార్యదర్శిని నియమించుట ఏటిన్యాయమో దెలుప సక్రమ లేదు. వివాదము నెవ్వమునకు అధికారియును మేజరు జనరల్ బారోగారింకొకసభ్యులు. మార్షలులాక్రింద నైసికాధికారు లెలుల ప్రవర్తించిరో కనుగొనుటలో నైసికాధికారు లే మాత్రము నివ్వకు సాకుబ్దితో ప్రవర్తించెదరో

హంటరు సంఘము. స్పెక్ట్రు అను మరియొక సభ్యుడు, ఆంగ్లో హైందవుడు. ప్రజాశక్తి ప్రతి కూలుడు. వీరు గాక సీతాబాబు, పద్మావతి సామర్థ్యము, వందేత బగత్ వారాయణగారి న్నను ముగ్గురు భారతీయు సభ్యులుగలరు. వీరి నియామకమును మే మాజేమించుటలేదు. కాని, ప్రజా హితవేదికను పాల్గొనుచు, ప్రజల విశ్వాసమును చూరగొనుచున్న భారతీయు సభ్యుల నధికముగ నియమించిన న్యాయముగ నుండెడిది. యూరపియను లొక రిపోర్టును తయారు చేసిరి. భారతీయు లింకొకరిపోర్టును తయారు చేసిరి. యూరపియనుల రిపోర్టు, అధికారుల చర్యలకు వెల్లవేయుచున్నది. జనరలు డెయరుగారిని సహితము చాలవరకు సమర్థించినది. యూరపియను సభ్యు లింతకన్నను విశాలభావము గనుబటుచెద రని, హంటరుల కవకాళములేదు. ప్రభుత్వ సహాయ కార్యదర్శి, నైసికాధికారి మొదలగువారు సభ్యులుగనుండగ, సరియగు విమర్శనమున కెట్టి యవకాళముండును? భారతీయు సభ్యులు యూరపియను సభ్యుల వికరీత సిద్ధాంతములను ఖండించి, సయినకాధికారుల చర్య లమానుషములని బాగుగ నిరూపించిరి. కాని వీ రయినను, గాంధీగారి సత్యాగ్రహ సిద్ధాంతమును బాగుగ గ్రహించలేకపోయిరి. మితవాదతత్వము వీరివృత్తి నడ్డగించుచుండెను. అందుచే యూరపియను సభ్యుల ప్రాతిపదికను వీరు కొంతవర కంగీకరించి వాదచార్యులుగా విందికొనిరి.

విచారణ క్రమము

హంటరు సంఘ విచారణ, అధికార సాక్షుల విచారణగ మాత్రమే పరిణమించినది. సాక్షులుగ విచారించబడిన వారిలో అనధికార సాక్షుల సంఖ్య ఎక్కువ. ఈ సాక్షులు క్రాసుపరీక్షకులోనుగా లేదు. హంటరు సంఘ సభ్యులు సాక్షులను కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిరిగాని, ప్రజల జీతమున ఎట్టి ప్రశ్నల సమగుట కవకాళ మొసకబడలేదు. విచారణ ముగియునవరకు, నిర్బంధితులలో కొందరును జామీనుమీద విడిచిపెట్టిన సాక్షులను కరిక్షించుటకు వీలగు నని, కాంగ్రెసు సంఘమువారు హంటరు ప్రభువుగారికి చెలిపిరి. ఈ మాత్రము సౌకర్యము నిందితుల కందగిని ప్రసాదించుటను. విప్లవాది ఘోరనేరారోపితుల కీ సౌకర్య మొసగుట అత్యావశ్యకము. హంటరు ప్రభువుగారింనుల కంగీకరింపలేదు. అందుచే పంజాబులో విచారణ జరుగుచున్నపుడు, కాంగ్రెసు సంఘము వారు విచారణలో పాల్గొనబాలక, ప్రత్యేక విచారణ నతివిపులముగ జరిపిరి. వారి విచారణాఫలితము లెవ్వయో, ఎల్లర కీ సరికి చెలియును. సార్వభౌముని ప్రకటనము ననుసరించి, కొందరు నాయకులు నిర్బంధమునుండి విడిపింపబడిన వెంటనే, అధికార సాక్షులను క్రాసుపరీక్ష చేయుటకు తామపుడు సంసిద్ధులుగ నుంటి మనియు, అందుల కంగీకరింపవలయు ననియు, హంటరుగారిని కాంగ్రెసు సంఘమునకు ముదనమోహనమాలవ్యా గారు తంత్రిమూలకముగ గోరియుండిరి. ఈకోర్కె ఎంతయు సహేతుకమయినది. సత్యమును కనుగొనుటయే హంటరు సంఘ మువారి ముఖ్యద్దేశము. అట్టి యవకాళ మున్నపుడు దానిని నిరాకరించుట అవివేకము. పరిస్థితులు సంకటముగ నున్నపుడు కాంగ్రెసు సభ్యులు విచారణలో పాల్గొన లేదను కారణముచే, పరిస్థితు లనుకూలములగు సున్న పిమ్మట గూడ వారి కోర్కెను తిరస్కరించుట, సత్యాన్వేషకులలక్షణము గాదు. ప్రతిష్ఠకొరకు ప్రాకులాడుట విచారణ సంఘమువారి పనికాదు.

మాలవ్యాగారి కోర్కెను నిరాకరించుట చే, సత్యము కనుగొనుటలో హంటరు సంఘమువారు ప్రయత్నములు చేసిరి. ఫలిత మేమయినది? భారతీయు సభ్యులు తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటన నుండు తెలిపింట్లు "మా ఎదుట నున్న సాక్ష్యము ప్రధానముగ అధికారుల సాక్ష్యమే. సాక్ష్య మిచ్చుటకు ముందుకు వచ్చిన అధికారుల లక్ష్యము సంఖ్యాకులు. అందుచే, ఏర్పడుచు నైనను కానించుటకు పూర్వ మొప్పించుమును బాగుగ గుర్తించవలెను. ఎవరి పరిపాలన మిప్పుడు విమర్శ వార్లనుగుచున్నదో, అట్టి యధికారుల సాక్ష్యమునై మే మాధారపడియుండవలయును. అనధికార సాక్ష్యము లేనేలేదని చెప్పవచ్చును. అందుచే, అనధికారులు సాక్ష్యము నిచ్చినచో, కొన్ని విషయముల గూర్చిమా నిర్ణయము చేసగ నుండెడిదని చెప్పవచ్చును" ఈ యొప్పుకలను గమనించిన, భారతీయు సభ్యుల రిపోర్టుగాని, యూరపియను సభ్యుల రిపోర్టుగాని, సంపూర్ణముగ పరికరములనై నాధారపడియుండలేదనియు, ఒకవక్షము నా రివాదమునే ప్రతిపాదించుచున్న దనియు, తేటకడ గలదు. అధికారపక్షవాదమును హంటరు సంఘ నివేదిక కు ప్రతిపాదించుచున్నపుడు, ప్రజాపక్ష వాదమును కాంగ్రెసు సంఘ నివేదికకు ప్రతిపాదించుచున్నది. రెండు నివేదికలున్న విడివిడిగ దీని కొనినపుడు సంపూర్ణముగ నుండకపోయినను, పంజాబునందలి నిజపరిస్థితులను కనుగొనుటకు రెండింటి కలిపి కుశీలించుట వ్యాధిముగ నుండును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని, మూల్య గూగారు గాని కాంగ్రెసు సంఘ నివేదిక నే మాత్రము సరకు గొనక కేవలము హంటరు సంఘ నివేదికపై నాధారపడుట, న్యాయచక్షణను తోడ్పడజాలదు.

విప్లవ సిద్ధాంతము : మార్షలులా ప్రయోగము

పంజాబునందు మార్షలులాను ప్రవేశ పెట్టుట కవసరము గలిగెనా? ఈ ప్రశ్నకు పరియగు సమాధాన మే తెలుచునవల, పంజాబు సమస్యను న్యాయముగ పరిష్కరించుటకు సాధ్యమగును. మార్షలులాను ప్రవేశ పెట్టుట కవసరము గలిగెనని, యూరపియను సభ్యులు ఖండితముగ చెప్పుచున్నారు. గౌరవనీయులగు మాఫీగారు దప్పు, ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులందరును మార్షలులా ప్రయోగమును సరిగ్గించుచున్నారు. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యుగ మూల్యగూగారింనుకు వల్ల యునుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో యూరపియను సభ్యుల నిర్ణయ మొత్తవరకు హేతుబద్ధముననదో కరిక్షింపుట యవసర మునున్నది. 1904 వ సంవత్సరపు బెంగాలు రిగ్యులేషనుల ననుసరించి, మార్షలులాను స్థాపించవలయు నని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి 1919 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 13 వ తేదీన తాత్కాలికముగ చెలియబరచిరి. జ్వళాసము నొక దానిని ప్రస్తుత పరిస్థితులకు వర్తించ చేయుటకు వీలులేక, రాజప్రతినిధిగారు తమకుగల అసాధారణాధికారము నుపయోగించి 1919 వ సంవత్సరపు 1 వ ఆర్డినెన్సును నిర్మించిరి. దాని యందు "పంజాబులో కొన్ని భాగములందు ప్రభుత్వము వారి అధికారమును కూల్చివేయుటకు విప్లవస్థితి (State of open rebellion) జనించినటుల గవర్నరు జనరలుగారు విశ్వసించుచున్నారు." అను వాక్యము గలదు. బహిరంగ మగు తిరుగుబాటు కలదా లేదా యను విషయమును పిమ్మట విచారించు. తిరుగుబాటుకు ప్రధాన లక్ష

అము లెవ్వరూ నుండు కష్టములేదును. వ్యాధి నుగ సాపేక్షబడిన ప్రభుత్వమును కూల ద్రోయటకు ప్రయత్నములు జరుగునపుడే, తిరుగు బాటు కలదని నిరూపించుట వ్యాయము. 1897 సంవత్సరపు సీపాయికలహమును తిరుగుబాటుకు సందియములేదు. అట్టి లక్షణములు పంజాబు అల్లరులలో గాన్పించెవా? తిరుగుబాటునకు ఆ యధికార వార్యుల సరమిని తలచుట సహజము. లేనియెడల, ఏమిటలో జరిగెడి ప్రతికలహమునకును తిరుగుబాటు పేరిడవచ్చును. అచ్యుతర నూన 10 తేదిన జరిగిన అల్లరులలో, ప్రజలవద్ద ఆయధము లెవ్వరూ లేవని ఋజు వయ్యెను. ఆ విషయమును యూరపీయను శాస్త్రజ్ఞుల గూడ అంగీ కరించుచున్నారు. ప్రజలు తిరుగుబడదలచినచో, ఆయధములను వెంటనే సంపాదించెడి వారుగాదా యని కలకత్తా జానపదుగారి నడగగ, వార్త తమ సమ్మతిని తెలిపిరి. అధికారపాటు లనేమిట, ఆయుధములు లేని తిరుగుబాటు అగ్గరిరహిత మని యొక్కకొనిరి. అచ్యుతరమునందు, ప్రజలు దివ్యూటికమీదను గాని గృహమునను వెడలుటకు బయలుదేరినపుడు, వారివద్ద కట్టలమును లేవు. కాలిజోడుగాని, శిరోబేష్టముగాని వారు ధరింపలేదు. వారి కయన వడ్డగింపబడి, వారిపై తుపాకులు కాల్చబడిన పిమ్మట, వారిలో కొందరు ఒకయంగడినుండి కట్టలను తెచ్చుకొనిరి. వారి యుద్దేళము బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును కూలద్రోయఁ బెంటిమూత్రిముగాడ. వారవలంబించిన సాధనములందుకు తోడ్పడు సవిగావు. ఇక, తిరుగుబాటుకు, కుట్ర బన్నెడి సంఘ మొక టుండి దానిని నడపించుట యవసరము. తగిన వ్యూహ మొకటి వన్నబడిన గాని, ప్రజల తిరుగు బాటు కొనసాగజాలదు. అట్టి వ్యూహము లేక, బ్రిటీషుప్రభుత్వము సంతరింపజేయుట కల్లరులు జరుగనియెడల, విప్లవస్థితి జరించె నని పంజాబు ప్రభుత్వమువారును ఇండియాప్రభుత్వమువారును సిరదరచి మార్షలలాను ప్రవేశ పెట్టుట, వ్యాపక సమ్మరము గజాలదు. తిరుగుబాటుకై ముందు కుట్ర బన్నబడెనా యను విషయమై యోచించుటకు, యూరపీయను శాస్త్రజ్ఞులు దెలిపిన యాక్రొంది వాక్యముల జూచిన సత్యము లేటవడ గలదు.

“మా ఎదుటన్న సాక్ష్యముబట్టి, పంజాబులో జరిగిన అల్లరులు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమును కూలద్రోయటకు వర్షన కుట్రకు ఫలితము లని దెలుపుట కాధార మెద్దియు లేదు.” యూరపీ యను శాస్త్రజ్ఞులే ఇటుల యంగీకరించుచున్నపుడు, తిరుగుబాటు కలదనియు, మార్షలలాను ప్రవేశ పెట్టుట కవసరము గలిగె ననియు, ప్రభుత్వకార్య ద్విగా రెటుల దలచిలో దురూహ్యముగ నున్నది ప్రజల కుట్రగాని తిరుగుబాటు గాని లేదని, భారతీయశాస్త్రజ్ఞులు సహాయముగ నిరూపించ గలిగిరి. ప్రజల నేరము, పీనలుకొడు సెక్షనుక్రిందకు రావచ్చును గాని, దానిని విప్లవముగ నరిగించుటకు పీలులేదు. అటులగుచో, అల్లరులకు నిజ కారణ మెద్ది? పంజాబు అధికారుల దూరదృష్టి విరహిత మగు తొందరకనులే పీటిని పురిగొల్పె నని, యూరపీయను శాస్త్రజ్ఞుల రిపోర్టు బట్టి యే గ్రహించవచ్చును.

15 వ. నియోగి మహాజననభ

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతక్రిందను
జూను 4, 5, 6, తేదీలలో గోదావరిజిల్లా అమలాపురమున జరుగును
బీదవిద్యార్థులకు సహాయము చేయుటకు ఆభిమానులందఱుచు
తక్కువ ధయచేతు ప్రార్థితులు.

వృత్తాంతములు

8 వ తేదీన బొంబాయినుండి కల్గిన మార్షలు మెలు ట్టిరుడ 28 వ తేదీన మార్షులచేరుక.

29-వ తేదీన కలకత్తాలో ఆర్మీయను స్వాతంత్ర్య ద్వీపికా కార్మికము జనపజివడి.

28 వ తేదీ సామంతాలను స్వామికారవానంకగాక భారతసంఘములో జాతీయ విశ్వకరునికి ఉత్సాహించి.

వేల్పు సువరాజుగారు ఇండియాను సందర్శించు సమయ మున బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము నేతలుసంఘమువారు స్వాగతవ్రతము వ్రాసంగుదురు.

బర్మానుండి ఇంగ్లాండునకు వంతువున్న రాయబారుల సంఖ్యలో ఒకటి జబ్బుగా నున్నందున, ఒకరు సోకాల వం దునకు ముగ్గురు మూతమె రాయబారులుగా పోవుచు.

కొలకొలలో నున్న రాజులు గ్యారిజన్ ఆర్మీకి సంబంధించిన గవర్నరుమార్, నికోలస్, థామస్ అవతారము బొంబాయిలో పిలువబడదల సమీపమున నున్న సమద్రము లో తుడుచు పడిపోయిరి.

గవర్నరుమెంటు మాత్రులువార్తలు:— గవర్నరు దండ తులు 29 వ తేదీన కలిసి ఆ సిహెచ్ కల్చరల్ సొసైటీవారి ప్రదర్శనకు సందర్శించున బహుశులను కందిపెట్టిరి. గాని మిచ్చల్, స్విక్ గార్డు గవర్నరుమెంటు మాత్రులు కల్పిరి.

బొంబాయి సంఘసంస్కరణ సమితివారు సంఘము నకు యాభ్యంతర కార్యనిర్వాహకులలో మొకరు సర్వాధికారిగాని ఆమెకాలో సాంఘిక, కల్యాణికా రక్షణకార్యములనుకొని వడపుకొని ఎట్లైన అనుభవమును సంపాదించుటకు ఆమెకాకు సందేహము.

జి. వి. పి. కైల్స్ సమ్మెకట్టా:— కార్మికల కలిసి ధులు నూపించెందెంటు గారి కనివారమువారు సందర్శించి కార్మికల ఆక్రమవర్తలను గురించి తెలియచు చెప్పిరి. తీరముల హెచ్చించబడవందున కార్మికలు సమ్మెకట్టరి తెప్పిరి. తీరముల క్వలో హెచ్చించిన కార్మికలు పని చేయవారం ధించెదరని తెలియచెప్పిరి.

లాహోరు ప్రాజెక్టులోని భారత బ్యాంకుకు లిద్దరక తేదరాజు, ఇబ్రహీం అవతారి నలుగురు సాహిత్యము కట్టినట్లు కేసు లాహోరు కేసుబట్టిగాని కొద్దుగా 27 తేదీన విచారణ యారంభమయెను. సాక్ష్యము విచారణ జరిగెను. తువ్వచారణ 31 తేదీ సోమవారమున నింతమింక జడెను.

మాపురాలో 28 వ తేదీన బర్తూజాన బిల్లా ఒకీసరులు, నవీదీవిజనుల ఒకీసరులు, బిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును, ముని కల్ కమిషనరులును ముగింపకు ధైర్యములును, కలసి ఒకసభ నిలిపిరి. ఆరోగ్యకాభివృద్ధి, ప్రజారోగ్యమును కాపాడుట, వ్యవసాయమును వృద్ధి చేయుటకు, సహకార కార్యములకు వివిధగా సాపించుటకు చేయు ప్రయత్నము లందు అధికారులును, అధికారులును వికలత్వమును గలిగి యుండుటకు గూర్చి యా సభలో ముచ్చటించెదరు.

వరల్డు హోప్ ఫుల్స్ లానుకెన్ని ను పందెములో పి మిద్దూగాడు అతనిధులగు రమేయో తేకపుదగు మిథూగాని నోడించిరి. మూడవనెట్టు ధూర్జియైవతోడనే మిథూగాడు ఆటను విడచిపెట్టిరి. పిమ్మిద్దూ గారు విజయ మొందెదరని ఎ త్వము అనుకొనలేదు. నుక్రసిద్ధ పరాసు తేకమును, గోబర్దుగాడు ఇట్లు చెప్పిరి. “బాహు తేకములు నన్ను చాలబాధ పెట్టెదరు. వారికి నైలు ఏదయ నుండదు. అయినను కలకసి కలంతుగ బంతి నందుకొనుచుండును.

ఈ సంవత్సరము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో 890 లక్షలకార్డుల గోధుములు కుండునని ముదింపు చేయుబడెను. ఏడుడు వందలకానిలో నిది నూరిండు 66 వంతు లుండును.

ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీనాటి శ్రీభక్త్య ప్రకటనములో, సాతకముల మారకము దనుము హెచ్చిపోవుటకులక యూర తునకంకులకు విశేష కుంభీకారలరెటు మాటకు రూ 1-4-0 నుండి రూ. 1-0-0 కు తగ్గింపబడినది. తక్కిన విశేషముల కంపు తగ్గివార్తరేటుగూడ తగ్గింపబడును. జూను 7 వ తేదీ నుండి యు కొత్తరేటులు అమలుకొనినీ వచ్చును.

జి. వి. పి. రెయిల్వేలకుసాత్త తివాద్రసమ్మె అన్వేషించున్నది. బ్రిటానియా రెయిల్వేలలోని ముఖ్యము 800 గురు కలలోచేరుట మొకటియే నిన్నటికంటెకు విశేష మైన యంకము. తనివాద్ర యూనియనుకు ఆసరం తెలిపెందెను గూర్చిలాగాని తనివాద్ర కొరికలకు గురించి దెప్పుటే యేదెంటు గారితో కలసి బొట్టాకునపుడు తనివాద్రు లోలోనూపకలెందెంటు గారిని మూడోసారుతేరే వారు వంతు ప్రకటించి లోలోనూపకలెందెంటు గారు ఎందర్నన మిశ్రు నిధులుగా నున్నారని దెప్పుటే యేదెంటు గారు చెప్పిరి.

దార్జిలింగు జిల్లాలో 800 కుంకి ఘూ గ్లాలు వివసిం చుచున్నాను. వారిలో కొంతమంది నిరిలు, మిలిటరీ ఉద్యోగి గుఱుగాను, కొంతమంది వర్తకులుగాను, ఘూస్యాములుగా ను, ఆ సాధ్యములుగా ను నున్నారు. ఏకండుకొని కొంత కాలము క్రింకుట ప్రాతీకు దివ్యూటి నూపించెందెంటు గా నున్న కర్నాల్ బహుమార్ ఇమికిలో నివాసగాను నాడు కులుగా నున్నాడు. ఏకండుకు కలసి సంస్కరణ కాననము తమకు ఆకాభంగమును గలిగించెదరయు తమ్ము వెతుక వడిన బాతులుగా భావించివారనియు ఇండియా కుమ్రాగారికి ఒక నిజ్జాపమును వంపుకొనిరి. తనియు దార్జిలింగు జిల్లాను బం గాకము నుండి వేరుపరుచుటకు సంస్కరణ కాననములో న అతో యియ్యలడినందుకు పీక అయివ్వుముకు బాత్రును ఎడిసిం చిరి. వెండియు ప్రత్యేక సంఘాభివృద్ధిముకు గూడ నిర సింకిరి.

28 వ తేదీన బడ్జెట్టి మోటారు బండిపోటుకేనుకు బాంబాదావేముగా కొంతమంది భయపడి పెట్టుట కైలులో నుండుటకు తీరస్కరించుచు, కైలు వార్డులకు, యూరోపి యను పాదెంటుకు, కైలకు, నడికొంతుకు తమ్మునూపించి రని చెప్పిరి. కైలుకు సంబంధించినాకు తనియు కొంతమంది తమ్ము కొట్టరియు చెప్పిరి. ఒకడికను యిద్దర భయపడి తమకు జబ్బుచున్నందున దాక్తునంద్రుల తీసికొనిపోకులసివ. బాగరును అడుగగా లంచము యియ్యకలేదని కొడినాడ. కాని యియ్యలేదనియు, ఇంకలో పోరాడు జబడిగగా వార్డుల కేసులవేసెందున మిగతా వార్డులకు, పాదెంటుకు, కైలకులకన్య తమ్ము కొట్టరియు చెప్పిరి. కాపుర వారి మరల కైలులోకి వంతులకన్న చంపుట యు త్వచుచు చెప్పిరి. అంతకు మెజిస్ట్రేటు బిల్లామెజిస్ట్రేటు సమావారముకు తెలుపగా అతడు అడి ఎవరో మెజిస్ట్రేటు గారికి తెలుపుచు యానియరులును కను ముగా విచారించకులసిందని చెప్పి నిజస్థితి మరల తెలుప కలేదని. మెజిస్ట్రేటు గారు విచారించిరి. ఇకనుండుట్టి కష్టములు కైలులో కలగవని ముద్దా ము తరపున దెరుకు తెలియపరిచిరి.

వ్యాసము, మే 23:—రెయిల్వేలవారి సభవారు మరల పరిశాంభింక తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషు వ్యవహారములు.
లండను, మే 26:—పోలుల ప్రకటన మొకటి ప్రస్తుత స్థితిగూర్చి తెలుపుచు పోలేరికుల అకస్మాదమున పరా భూతమయ్యెను. పోలుల ప్రతి సుధము నొసరింది క్రతు పులక చాలవచ్చును గలిగిందనియు తెలుపుచున్నది.

సారస్వతాభిమాను లిందఱును తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

‘బొంబాయి సమాచారం’ :- అప్పసంఖ్యలోని భూమి
 మా ప్రకంపనాభిక్రమం. అధిక సంఖ్యలోని నివేదనలు అత్యంత
 శ్రద్ధాపూర్వకముగా అనుభవించవలసింది.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

The Hunter Report.

FURTHER BRITISH PRESS OPINIONS.

"Daily Herald."

LONDON, May 29.

After so much publicity, campaigning the Amritsar Report, that it is almost expected, has the *Daily Herald* which describes it as "scandalous and white washing." This has elicited a vigorous denunciation even from the *Westminster Gazette* which declares that the *Herald's* handling of the report is not honest and competent journalism. All papers accepting conclusions, though all, almost without exception, sympathise also with General Dyer. Thus the *Daily Herald* declares, while accepting the report, they are entitled to express sympathy with General Dyer's attitude, however mistaken it may have been.

"Daily News."

Papers so wide apart as the *Times* and the *Daily News* both suggest the minimum of reserve and caution in criticism. The *Daily News* admits the danger that unfortunately militant apologists for General Dyer on the one hand and the human home have enthusiasts on the other will exacerbate the feeling and impede the restoration of that confidence and good will which alone the welfare of India can be based.

"Times."

The *Times* takes precisely the same line declaring that it wishes to hear no more of words and colour on the one hand or of many's memorials on the other. The Cabinet's decision should mark the end of strife and not be a signal for a revival of bitter feeling.

"Westminster Gazette."

The *Westminster Gazette* declares that the episode shows that the Government of India needs a great deal of overhauling and it hopes that a practical moral will be drawn.

"Star."

The *Star* accepts the report concluding "We have no room for suspicion in India to-day, and we are glad that the Cabinet appears to have recognised the fact."

"Evening Standard."

The *Evening Standard* accepting the report thinks that the Government of India by delaying investigation did a very considerable disservice to General Dyer. Had a policy of full publicity been pursued the public at home would have seen the matter in a perspective far more favourable to this brave and unfortunate man. As it is his services are forgotten, his mistakes alone remembered.

"Morning Post."

The *Morning Post* heading its leader, "An Unhappy Report does not directly challenge the conclusions and considers that the findings represent a compromise on the terms of the Cabinet and declares that the dispatch of the Secretary of State is at least not as terribly feeble as that of the Government of India. Generally there is a universal desire to accept the report and bury the entire episode and the attempts by extremists to exploit it in Parliament will be an undoubted failure. Indians here are very dissatisfied. Sir Nihal Singh laments it in a column article while Mr. Patel is even more angry and declares that it will cause bitter disappointment. He insists on further immediate action by the Government including the recall of the Viceroy, the trial of General Dyer and Sir M. O'Dwyer, the repeal of the Rowlatt Act, and expects full reparation to all innocent victims. General Dyer has meantime placed himself in the hands of his solicitors who are considering his position, especially in view of the assertion that actions may be brought against him. He is also showing restraint so that there is little chance of further polemics. It is quite clear that word has been passed round the papers that it is better both in the interests of Britain and India to avoid bitterness and recrimination in the interests of the coming reforms. Still Sir George Young has vigorously declares that the shooting was justifiable. Europeans in India, especially women, and also many Indians are thankful to General Dyer for what he did. General Dyer's course was the only one to stop sedition, since a rising was being organised. The Hunter Report would carry no weight with those who knew India. Sir O'Moore Creagh styles the report as *damnable* and considers the shooting absolutely essential. He ridicules stop-watch control thereof. "The men who made the report are guilty of criminal negligence since India is full of plots and unrest, and the weakness of the Government is having a most damnable effect on the people doing their utmost to maintain order in India. Conciliation is out of the question at present and drastic action is essential. Those in authority should be left alone."—*Madras Times*.

(Associated Press.)

FURTHER PRESS COMMENTS.

Honourable Mr. Kamat.

POONA, May 29.

Interviewed by the Poona representative of the Associated Press with regard to the Hunter Committee's Report the Honourable Mr. Kamat said:—The majority report of the Hunter Committee justifying the imposition and continuance of martial law is, I consider palpably unconvincing. To characterise some of the inhuman and uncivilised acts of the martial law administration as only injudicious and indefensible, as the majority report, as well as the Government of India gravely do, is almost an insulting and unjustifiable misstatement of judgment and language. The conclusions of the British Cabinet only to refer the circumstances of General Dyer's grave error over the Amritsar atrocities to the Army Council, though breathing a deep vein of censure, appear to me undoubtedly inadequate in dealing with General Dyer. On the whole

the findings of the Committee and the subdued vein of general justification contained in the despatches of the Government of India and the Secretary of State, about Sir Michael O'Dwyer's role are not likely to redeem in this case Britain's reputation for scrupulous justice, and the Indian screen over the Punjab affair will remain unassaged.

"TRIBUNE."

LONDON, May 29.

Further commenting on the Hunter Report the *Tribune* writes to condemn the excesses of martial law administration as both the Government of India and the Secretary of State have stated and yet to praise the decision, courage and vigour of one man who more than any other, was responsible for these excesses, is to take up a manifestly absurd and untenable position. Yet that is the position which both these authorities have taken up. The true fact of the matter is that the responsibility of Sir Michael O'Dwyer with regard to the whole of the unfortunate affair of last April if we only leave aside details, is as demonstrably clear and certain as that of General Dyer himself with regard to the Jallianwala Bagh tragedy. That is the verdict which India has passed upon the late Lieutenant Governor that is the verdict to which she will adhere in spite of official whitewash.

"Indian Social Reformer."

BOMBAY, May 30.

Commenting on Mr. Montagu's despatch on the Hunter Committee's Report the *Indian Social Reformer* says:—One is not bitter because the *ethiopian* cannot change his skin nor leopard its spots. No more, is it possible for a British Government to get over its inveterate tendency to compromise with the crime in the instruments of its imperialism. Referring to the tributes to Sir Michael O'Dwyer and the Viceroy the Reformer says:—The despatch goes out of its way to indicate irrelevant, undeserved and palpably forced tributes to two men whose moral responsibility for wrong doing was greater than that of any of their subordinates and instruments. The despatch is conspicuously lacking in the courage of its conviction. The only courage it exhibits is a sort of perversion of that quality in antagonising the almost unanimous verdict of Indians partially voiced in minority report regarding the administration of O'Dwyer and incompetence of the Viceroy. In the light of censure preceding the tributes they seem to have been written by Mr. Montagu with the tongue in the cheek. The paper holds the Viceroy and Sir M.O. Dwyer responsible for General Dyer's conception of duty as perpetrated in Jallianwala Bagh and says, but for the passing of the Rowlatt Act and O'Dwyer administration there would not have occurred Punjab disturbances. The paper hopes the Viceroy will see the wisdom of resigning.

(REUTER'S.)

London School of Economics,
Foundation Stone Laid by The King.

LONDON, May 28.

The King accompanied by the Queen, to-day laid the foundation stone of a new school of economics in connection with the London University, in Clare Market, Clement's Inn. The project has received substantial support from the London merchants, while the trustees of Sir Ernest Cassel gave a donation of three hundred thousand sterling. The Lord Mayor, on behalf of the City, is to-day giving a donation of a further fifty thousand sterling. Replying to an address of welcome, His Majesty paid a tribute to the response of the Universities to the call in the war, and the brilliant contributions of science to modern warfare. He emphasised that a London degree was valued far beyond the British Isles, the advantages afforded by the resources of the metropolis giving the University a unique influence in the educational system of the empire.

Allied Debtors to Britain.

LONDON, May 27.

The *Evening Standard* states, that Italy, whose war debt to Britain amounts to £470 millions sterling, Serbia, and Rumania have asked that a similar arrangement shall be made for them to that recently made at Lyons for France and Belgium, whereby French and Belgian repayment depend upon and will be made concurrently with Germany's payment of the indemnity.

Despatch of Press Reporters'
Messages by Wireless Telephony.

LONDON, May 29.

For the first time in the history of Journalism Reporters' messages have been despatched by wireless telephony, the *Daily Mail* is successfully picking up reports from Lord Chelmsford.

Coal Consumption Restrictions.

LONDON, May 29.

Government has issued proposals of coal owners for restriction of exports with a view to protecting home consumers.

Silver Report.

LONDON, May 29.

Meers. Montague's silver report says:—Rise in price on 22nd was due to inquiry from China for forward delivery. Cash silver has not been in much request as India now the only likely buyer for prompt delivery is quite out of market. Fall in price to-day is due to less inquiry from China, the movement of United States exchange in favour of Britain and plentiful supplies of silver from continent.

Obituary.

LONDON, May 28.

A report has been received in London, of the death of Nasur Nasrullah Khan, brother of the late Amir of Afghanistan.

RUSSIA

Russo-Japanese Hostilities Cease.

LONDON, May 28.

VLADIVOSTOCK.—The Russo-Japanese hostilities ceased on May 25th. The Russo-Japanese Armistice Commission has arrived at Khabarovsk.

Polish Affairs.

Failure of Bolshevik Offensive.

LONDON, May 28.

A Polish Communiqué, describing the present situation, claims that the Bolshevik offensive has failed, while the Poles counter-attacking inflicted severe losses on the enemy.

Russian Trade Delegation.
Arrival in London.

LONDON, May 27.

Significance is attached to the arrival in London from Copenhagen of M. Krassin, head of the Russian Trade Delegation. It is suggested that the Mission, though primarily concerned with negotiations for the resumption of Anglo-Russian trade, may pave the way to peace negotiations and that M. Krassin will be received by Mr. Lloyd George and Lord Curzon.

Czecho-Slovak National Assembly.
President's Election Confirmed.

LONDON, May 26.

At a joint meeting of the Senate and Deputies constituting the newly elected first Czecho-Slovak National Assembly, the election of Mr. Masaryk as President of the Republic was confirmed by a large majority. The German National Parties nominated a candidate who polled a few votes.

FRANCE

Vote of Confidence in
Government.

LONDON, May 26.

PARIS:—The Chamber voting on interpellation regarding Hythe Conference has passed a vote of confidence in the Government by 535 votes to 68.

Resumption of Work Decided.

LONDON, May 28.

PARIS:—The Railwaymen's Federation has decided to resume work.

AMERICA

The League of Nations.
Ambassador On America's Position.

LONDON, May 28.

The American Ambassador Mr. Davis, addressing the International Law Conference which is meeting at Portsmouth urged that the American difference regarding the League of Nations should not be taken as evidence of the unwillingness of the United States to join the free peoples of the world in establishing just rules for international conduct. He argued that the advance of International Law had been obstructed by two diametrically opposite schools of thought, namely extreme Nationalist and extreme Internationalist. Referring to the question of Maritime Law, which is included in the agenda of the Conference, Mr. Davis declared that German unrestricted submarine warfare violated not only all the recognised canons of the law of nations but the immemorial rule of the sea itself, which gave every ship the right to assistance.

American Naval Budget.
Approved by Congress.

LONDON, May 27.

WASHINGTON:—A joint sitting of the Congress has agreed to the next year's naval budget amounting to 436 million dollars.

The Armenian Mandate.
U. S. Senate's Disapproval.

LONDON, May 27.

The Senate Foreign Relations Committee by eleven votes to four, has disapproved of President Wilson's proposal for the American mandate for Armenia.

The Republican Peace Resolution.
Vetoed by President Wilson.

LONDON, May 27.

NEW YORK.—President Wilson has vetoed the republican peace resolution declaring that the state of war with Germany and Austria is at an end, and has declared that such a method of making peace with Germany would place an ineffaceable stain on the gallantry and honour of the United States. The President has not announced his intentions regarding the treaty of Versailles, but has asserted that it embodied an important declaration omitted by the resolution. By rejecting the treaty, the United States declared, in effect, that it wished to draw apart and pursue objects and interests of its own.

President Wilson's Vote on Peace
Resolution Carried.

LONDON, May 28.

WASHINGTON:—By 219 for overriding to 152 against, the House of Representatives, has failed to override President Wilson's vote of peace resolution, the majority being twenty-nine fewer than the required for such purpose.

Canada's Claim for German Indemnity.

LONDON, May 28.

OTTAWA:—Canada claims indemnity of 1871 million dollars from Germany, including 85 millions for separation allowances, 32 millions for Halifax explosion and 31 for losses through illegal warfare.

Yield of Wheat in United States.

LONDON, May 27.

It is estimated that the winter yield of wheat in United States will be fifty-nine million quarters, being sixtysix percent of last year's yield of winter, rye nine million quarters equivalent to ninety percent and Argentine maize crop thirty million quarters equivalent to one hundred and fifteen percent.

GERMANY

Germany's Execution of Treaty Terms.
Frances Declaration.

LONDON, May 29.

PARIS.—Speaking in the Chamber, M. Millerand declared that the Allies agreed that if Germany delayed any longer in the carrying out of her obligations further districts in Germany would have to be occupied.

PERSIA

Shah of Persia.

LONDON, May 29.

BAGDAD.—The Shah of Persia left for Quaraiti last night. Sir Aylmer Haldane was present at the railway station and Sir A. T. Wilson accompanied the Shah on special train. The Shah proceeds from Quaraiti by motorcar to Teheran. His Majesty who was seriously affected by extreme heat encountered during his tour in Mesopotamia after winter in Europe was much better last night. There is widespread sympathy with the Shah in his illness and much disappointment for his inability to complete his programme.

Bolshevist Occupation of Enzeli.

LONDON, May 29.

The Persian Foreign Minister in London has forwarded a fresh note to the League of Nations as a reminder of the Persian Government's request to it, to summon an extraordinary meeting of the Council in connection with the Bolshevist occupation of Enzeli.

Soviet's Government's Note to Persian Government.

London, May 29.

The Soviet Government has replied to the Persian note protesting against the occupation indicating that no further advance will be made in Persia at present, and that the Russian forces will shortly be withdrawn.

AUSTRALIA

Reception to Prince of Wales.

LONDON, May 29.

MELBOURNE.—The Principal event in Friday's festivities was inspection by Prince of Wales of the Australian Fleet and on Saturday 25,000 people attended the popular reception in exhibition building. The Diggers gave the Prince a special greeting.

EGYPT

Aviator's Death.

LONDON, May 21.

CAIRO.—Air Commodore Groves has died of injuries received in the aeroplane crash at Almaza. He became Deputy Chief of Air Staff in April 1918 and was the right hand man to Air Marshal Sir H. M. Trenchard.

SOUTH AFRICA

Asiatic Labour.

LONDON, May 28.

CAPETOWN.—The Commission inquiring into the Asiatic labour has issued an interim report, recommending that in view of the fact that a considerable number of Indians are desirous of returning to India, that the Union Government should facilitate their return, provided there are good prospects of employment in India.

PALESTINE

Chief Commissioner of Palestine.

LONDON, May 28.

Mr. Herbert Samuel has accepted the post of Chief Commissioner of Palestine and will take up his duties on July 1st. Palestine authorities have appointed a New Council for Jerusalem with a Moslem as President and a Jew as Vice-President. It consists of two Jews, two Mohammedans and two Christians.

IRELAND

Irish Outrages.

Police Barracks Burnt Down
Two Policemen Burnt to Death.

LONDON, May 28.

The Kilmallock police barracks between Cork and Limerick were attacked last night and burned down. Two policemen were burned to death and a civilian was wounded.

Irish Railwaymen's Refusal to Handle Munitions.

LONDON, May 27.

The Executive of the National Union of Railwaymen has considered the refusal of Irish members to handle the munitions and decided to refer the matter to a special meeting of the triple alliance.

Roll of Freeman in Ireland.

Londonderry Corporation Removes Lord French's Name.

LONDON, May 29.

The Londonderry Corporation by 19 votes to 16 has passed resolution expunging the name of Lord French from the Roll of Freeman.

Irish Crime Continues Undiminished.

LONDON, May 28.

The daily list of crimes in Ireland continues undiminished, burning of buildings and raids are still the conspicuous features. The Ulster Unionist Council at a special meeting has rejected the resolution pressing for inclusion of Donegal, Monaghan, and Cavan, within the Ulster Parliament under Home Rule Bill.

Irish People's Aspirations.

American Foreign Affairs Committee's Sympathy.

LONDON, May 29.

WASHINGTON.—The Foreign Affairs Committee of the House of Representatives by eleven votes to seven has reported favourably on the resolution, expressing the House's sympathy with Irish people's aspirations for their own Government. It is proposed to invite action by the House on the resolution next week.

Police Barracks and Sessions Court
Burnt Down.

LONDON, May 29.

Twenty armed men gained possession of an Irish village of Louth yesterday evening while a majority of the villagers were in the church, and as the latter came out they were compelled to gather straw and oil for purpose of setting fire to the Police Barracks and Sessions Court and a couple of other houses which were burned down.

ITALY

Jugo-Slavia Protest.

LONDON, May 29.

PARIS.—The Pretit Pareston declares that Dannunzio has taken Yugoslav village of Rayelai near Fiume. Jugo-Slavia has intimated to Italy and the Allies that she will forcibly resist the act of violence.

Italian Occupation of Durazzo.

LONDON, May 29.

A Journal learns from Zurich that the Italians have occupied Durazzo and have taken over the administration of the town in consequence of the murder of several Italians at Durazzo.

Beatification Ceremony.

LONDON, May 28.

ROME.—Mr. O. Kelly described as the Diplomatic, extraordinary delegate of the Government of Irish Republic, gave reception on the occasion of the beatification of Sir Plunkett. Cardinal Legue, and many Irish Bishops were present.

Fiume Inhabitants Ovation to Dannunzio.

LONDON, May 29.

A newspaper reports that inhabitants of Fiume went in procession and demolished the barricades separating Dannunzio's troops from the regulars and fraternised with the soldiers. Afterwards they made bonfire of the barricades and gave Dannunzio ovation.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

BENGAL

Proposed Agricultural Institute.
At Calcutta.

CALCUTTA, May 29.

It may be remembered that the Calcutta University Commission in making certain important recommendations regarding Agricultural education in Bengal, said that there should be a department school of agriculture in the University of Calcutta, organised at first on modest lines and making use as far as possible of the existing resources; that it should have attached to it a demonstration and experimental farm in the neighbourhood of the city, and should work in close relation with the Government Institute of Agriculture which it is proposed to establish. The Bengal Government, who have been considering the proposals for some time past, wrote recently to the Calcutta University that they approved of the Commission's proposals except in one respect, namely, that they did not consider the existence of the University farm essential to the successful working of the scheme. At a meeting of the Senate of the Calcutta University this afternoon the Government of Bengal's letter was considered and the following resolutions, were passed:—That the Senate is not prepared to accept the proposed modification of the recommendation of the Commission. (2) That in the opinion of the Senate it is essential that the University should have a farm to enable the University to undertake agricultural instruction and that such farm should be situated in a place within easy reach of Calcutta. (3) That in view of the princely contributions made by Sir Taraknethy Palit and Sir Rashbehary Ghose for the promotion of scientific and technological instruction (including agricultural) the Senate is of opinion that the Government should liberally provide funds to enable the University to undertake agricultural instruction on an adequate scale. (4) That in the opinion of the Senate the proposed institute should be established in some place near Calcutta as contemplated by the Commissioners and that the establishment of the proposed institute at Dacca would not render unnecessary the foundation of another institute in the neighbourhood of Calcutta, but even though the Government decide otherwise the University will be prepared to co-operate with the Government in granting such degrees as the students of the institute may by virtue of their training deserve.

DACOITIES.

CALCUTTA, May 30.

Twenty three cases of dacoities are reported to have been committed in Bengal during the week ending the 22nd May of which thirteen cases are reported from districts of Houghly Birbhum and Raugpur.

AERIAL NEWS.

CALCUTTA, May 30.

Lieutenant Parer wires from Penang on the 29th May to the *Rangoon Gazette*.—We arrived at Penang on the 28th May after having had a very bad trip between Victoria Point and Penang. We ran into some very low clouds and heavy rain and wind with our undercarriage made of jungle wood, motor car radiators and propeller fitted up at Moulmein after the crash. We are so far going satisfactorily. We anticipate leaving on Monday for Singapore. We found a very difficult landing ground at Victoria point. The polo ground where we landed at Penang was very good but too small and we are unable to get off from it owing to the small space and the surrounding high trees. We are moving the machine to the race course where the obstacles will be removed in order that we might get away.

A Sea Plane Utility Service Between Calcutta and Singapore.

It is understood that arrangements are well advanced for starting in the near future a sea plane utility service between Calcutta and Singapore and Lieutenant Parer is to be employed in piloting seaplane in the interest of developing the resources of Burma.

BOMBAY

Bombay News.

BOMBAY, May 29.

At the forthcoming meeting of the Bombay University Senate, Sir Narayan Chandavarkar will move a loyal address of welcome to be presented to the Prince of Wales.

At a special convocation Dr. Viegas will move that the Honorary Degree of Doctor of Laws be conferred on Lord Sinha.

G. I. P. Railway Strike.

BOMBAY, May 28.

The strike of the G. I. P. Railway Workshop employees is off and the men have agreed to go back to work to-morrow. A deputation of the men waited on the Loco and Carriage Superintendent, and after discussion a decision was arrived at, but the terms of the settlement are not yet known.

BOMBAY, May 30.

The meeting between the deputation of the G.I.P. Railway workshops employees on strike and Loco and Carriage and Waggon Superintendent on Saturday resulting in men's decision to resume work on Monday shows that the deputation expressed regret for men's riotous conduct and gave an undertaking as to men's good behaviour and urged condemnation of break in service. The men were informed that the discretion to condone service was not vested in company but in the Government. The deputation gave as the cause of strike the men's anxiety at the delay in giving effect to the increase in salary recently promised and accepting the new scale as fixed by the company requested that workshops may be opened for work on Monday the 31st May and that notice giving the particulars of increase, each class of men will get under new scale, may be posted by 2nd June. This was agreed to and men were also promised that arrears of salaries under new scale which has retrospective effect from the 1st September 1919 will be paid to them with the pay for June.

Bombay Market.

BOMBAY, May 30.

The market opened quiet and after a little trading began to rise Naggore touching 4500. Then bears began to sell and rates fell sharply, the close being easy. Miscellaneous scrips and Banks were also easy. The following were the closing quotations:—Bombay cotton 100, Bombay 100, 3130, Central India 4440, Century 1065, Goloba Land 2770, Crescent 610, Currimbhoy 1105, David 1370, Fazulbhoy 1640, Finlay 1140, Indian 3, Jaconing 240, Indore Malwa 550, Robinson 3440, New Great 895, Pearl 1160 Simplex 785, Shapurji 325, Swadha 1100, Miscellaneous:—Alcock 915, Andhra Valley 725, Bombay Tramway 1050, British Burma Petroleum 20.8, Bundi Cement 45.8, Indian Cement 510, Kaimi Cement ordinary 300, deferred 1600, Madan Theatres 11.8, New India Assurance 22 (prem) Scindhia Steam Navigation 7 (prem), Shiwrajpur 30, Tata Hydro 1100, Tata Iron and Steel ordinary 185, deferred 1045, Tata Oil Mills 295, Central Bank 44, Tata Bank 49.8. No change in Government paper and war bonds.

UNITED PROVINCES

U. P. STUDENTS ADVISORY COMMITTEE'S REPORT.

ALLAHABAD, May 30.

The report of the United Provinces Students Advisory Committee for the past year says:—The most striking experience of the year under report has been the large number of applications for information with regard to education in the United States of America and Japan. Applications for information numbered over seven hundred. About thirty students actually sailed. It is gratifying that by far the largest number of students seeking to go abroad for education desired to be trained as Engineers or Doctors or in commerce or agriculture. All such will on their return find remunerative occupation.

A RESIDENTIAL UNIVERSITY
FOR ALLAHABAD.

ALLAHABAD, May 30.

Lt. Col. Kanta Prasad I.M.S. Superintendent Central Jail, Magungmya, Burma, formerly of the U.P. has offered half a lakh of rupees towards a residential University for Allahabad and Sir Harcourt Butler has accepted the offer.

DELHI

Constable Shot dead.

AGRA, May 29.

A Police constable shot a Roman and another constable dead here to-day. He stood out in an open place afterwards with his rifle and some cartridges threatening to shoot anyone who approached him. A large crowd had assembled when Mr. Nethersole, Magistrate, and Mr. Ecre, Superintendent of Police, arrived and approached the man. On their calling upon him to surrender he did so.

(o)

ప్రబంధిపదములు:—సూరనాథా వాణిజ్యరహితమమమమ
అరబ్బులు నిరహా దారణము ప్రేక్షియ దుష్కృతలను నివి
ఒక ప్రబంధిని వట్టాల మునుండి వదలరానిది. చాలామంది
వయానికులు మరణించిరి.

715

3241

నోటీసు

వ్యాపారము అధికముగా విస్తరించి అగరిమితమైన వృద్ధియగుటవలన 1913 వ సం. ఇండియన్ కంపెనీను ఆర్టు నవనరించి యొక్కవకత్తీ కలకుబడిగల బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ లేటు వారిలో మా కంపెనీని జాయంటు ప్రాక్టు కంపెనీగా మార్పుటకు నిశ్చయించబడినది.

ఒక్కొక్క వాటాకును నామకార్తమైన ధర రూ. 50-0-0. సదరు మొత్తమును యీ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలయును.

అలాట్టుమంటుతో రూ. 15-0-0 కంటవలయును. మిగిలిన ప్రైకము కోరికవచ్చుచు చెల్లించవలయును.

అనేకమైన వాటాలు యిదివరకే యీ కంపెనీతో సంబంధము గల గొప్ప వారికి యిచ్చివేయబట్టి వాగ్దత్తము చేయబడినది. కొద్దివాటాలు మాత్రమే యితరులకు ఇచ్చుటకు మిగిలి యున్నవి.

వాటాలు కొనుటయందు ఇష్టము గలవా రందరు ఆశాభంగము కలుగకుండు వట్లు తక్షణమే యీ క్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

N. B. ఎవరికైనను దరఖాస్తులో కోరినన్ని వాటాలు ఇవ్వవలెనని కంపెనీ వారికి యేలాటి నిర్బంధము లేదు.

జనరల్ మానేజర్

ఇండో బ్రిటిష్ ట్రేడింగు కార్పొరేషన్,

నెం. 65, ఆపోలో స్ట్రీటు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

The General Manager,

The Indo British Trading Corporation,

No. 65, Apollo Street, Fort, Bombay.

మిక్కిలి వున్నతేమగు యిండియా కేరళానందు మెదడునకు చువగలుగుట కను మాంద్యము జవలకుటకు వ్యాకత్తీ హెచ్చుటకు తలపెట్టెదము. ఇదియు భయం నిగనిలాడుచుండుటకును ప్రతిఘ్రయమున క్రితపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలపెట్టెదము మాతన మాంద్యమును కలిగించి కానిని బాగుగా మెండుటకు తగిన శక్తి లీతలమానెందు కలవు. యండును పోగట్టును. కోరణములకు శక్తియు కంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. తన మెండు గుటుకున కండ్రకు కలుగు మోసమును పోగట్టి మాతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలమానె లన్నిటికైనా శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలంక పురుషులకును పెద్దమందికి మహాకారము మొనరించినది.

నేడు మీ కవకయినించుచున్నాము.

తల ఒకబుడ్డి 1-0-0 రి. పి. చాక్లీ 0-5-0 అణాలు.

చూడుచున్న 2-10-0 రి. పి. చాక్లీ రు 0-12-0 అణాలు.

సోలీషియంట్:

ఆంగ్లొయిండియను డ్రగ్ లిండు కెమికలు కంపెనీ,

D 125 W 180

155, హమ్మపనేడు, బొంబాయి.

349

నమకము

1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

చగలును, ఇతర వస్తువులను వాటిని యిచ్చి వుచ్చుకొని వైకా ఇవ్వబడును.

ఉమిడి-హమయ్య కెట్టి,

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

95, చైవాబాదరొడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, ధూచిలోడను నరిమైన దరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు జంపబడును. తయారుచేసిన తనివాటిని అతిశ్రమగా అర్జునమేరుకు తయారుచేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జునమేరు నగలు తయారుచేసికొన్నచో మలం మా నమకం తెలిసికొనచ్చును.

మలయ చందనము

కనోయా అను నెకరోకానునకు

తయారుచేసిన రాజసంస్థానములలో నుక యోగించుటకు ఏర్పఱుకబడినది; గావుననే వర్ణములేదు. విశిశారీ చేయి చక్కలలేదు. ఎలుపు, తేలుపు, తనుపు అను మూడు రంగుల నెకరోకాను ఎంత శ్రమగా నుండినను మూడినపుట గుణము కాన్పించును. శ్రీలంకకును వ్యాధికికూడ నిది ఫిరంగిదెట్టు. పోటీలలోజయించినది. చాల మెత్తుబడినది. దట్టి 2-4-0

2. చండినీ—మలయచందనమునకు అనుపానము. ఒక

దట్టికి నరికడు చండినీ సీసా (సీమిది) 1-8-0

3. గంధర్వక—చిర్యర్వధికి పెట్టినది పేరు. వర్ణము లేదు. ఫలహారములె తినవచ్చును. తియ్యనివందు. శుక్లవర్ణము నకు ఇంతకంటె మంచిమందులేదని పేరుగాంచినది. దట్టి 8-0-0

(1251) గంధర్వఛార్మనీ, రాయవరం, (గోదావరి)

బొంబాయి పేరుమార్పెట్టు

బొంబాయి, మే 28:— నిన్న బహుళ ముగియవలసిన కంటే నేడు ఆరంభములో భరతరాజు తక్కువగనుండేని కానికనుక్రమమున హెచ్చివచ్చితిరికి వచ్చినది. బహుళము, యువకుటి నెయోకానెసిల, మేరువిలువగ్రింద వివరించినట్లుండేను. బొంబాయికాటకు 1170, బొంబాయిదయ్యంగు 3285 పెంట్లు ఇండియా 4550 పెంచరి 1107, కొలూబాల్కాండు 2800. (క్రీసెంటు 685, కరింభాయి 1145, దేవిడ్ 1422 ఫలాల్కాయి 1675 ప్లీస్ 1180, ఇండియాను ద్రివిగు 245, ఇంమాడమాల్కా 590, కొహినూను 8550. న్యూగ్రేటు 985, పెరలు 1205, సింప్లక్స్ 795, సుశ్రీతి 385, న్యూజే 4550, గ్యాజెట్ 1060, మిస్సలేనియను.—అల్కా.కు 985, అల్కాధకీ 725, బొంబాయి ప్రామ్య 1080, రిజిమ బర్మా పెట్రోలియము 20-8, బుండిసిమెంటు 47-8 ఇండియాను సీ మెంటు 545, కాట్నీ సీ మెంటు (అర్జి నరీ) 310, (దిఫర్) 1600, మడకా ధియేటర్స్ 16-8, న్యూఇండియా ఎక్స్కర్ప్స్ 28 (సీమెంటు, సింధియాస్టీలు నేవిగేషను 9 (సీమెంటు, కిరరాజపురు 82, తాతా హైడ్రో 1170, తాతా విరను అందు స్టీలు, (అర్జి నరీ) 190, దిఫర్ 1060, తాతా అయిలు మిల్సు 405, పెంట్లు బ్యాంకు 43, తాతా బ్యాంకు 61, కిక్లీ కడ్డీ గవర్నమెంటు వక్రములు 59-4, యువయులు వక్రములు, తక్కువ కాలపరిమితిని 99-8, కిర్లకాల కుమితిని 100-4.

ఒక యంత్రాగము:-నంద్యాలలో 28,24 ర తేలీలలో కొన నేంకలరాడు శర్మగారు “గ్రంథాలయోద్యమము ఫిలాఫత్ నమస్కరణుర్య” అతి గంభీరముగ ఉత్సవించిరి. సభలకు మహమ్మదీయులును, హిందువులును 200 మంది విచ్చేసిరి.

ప్రకటన

గుడివాడతాలూ దోకోతగ్రామ కావరగూడల పామిరెడ్డి కిరన్న గారిభార్య వెంకమ్మ యిందుములముగా తెలియజరచే తేమనగా నాభర్త గారికి నుమారు ఆరువందల రూపాయల భూమిని పాటిస్టలు ఒక యిల్లునుండి నాభర్త కిరన్న గారికి తెలియజేయుచు చెబుచు ఆరువందల రూపాయల అప్పులు ఆరువందల రూపాయల వై కాలమందు కట్టుండు మా ఏలాగై నా నిజమునని తలచినాము బంధువులు అందరూ చేసిరి. కొంతకాలము చేసిరి ఆభర్త కాలము చెందెను. తరువాత నాదురదృష్టమువల్ల నాపుట్టింటివారు దురులెవుటవల్ల ఆస్తి అనేకుడడి నాభర్త కిరన్నగారు 75 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చినను చదువు అనవర్తక గలవారు అయినను ఆరువందల రూపాయల దోకోతగ్రామములో స్థిరచరాక్షులు యనపు నాకు దఖలుజరుస్తానని నాకు సంకోచము కలిగితే సదరు సంలాసమునకున్నా లేనియడల నాపుట్టింటివారికి చెంకలూగు ఏర్పాట్లలో వివాహముచేసి నా కోరికట్లుగాదు అని మాప్పటి వెంకయ్యను వివాహము అయినవెంటనే వ్యవసాయము పనులకు తీసుకువచ్చి వ్యవసాయసంబంధమయిన పనులు నెరవేర్చుకుంటూ దైవధిధివల్ల కాపురము చేయుచు వుంటిమి. ఇట్లుండగా నాతమ్ముడు పుండుగుంటవెల్లగా నాభర్తకు యిట్టి పేరకువాడున్నా వారములు గానివారు అను తెలితనము గల నాభర్తను తిరుగరికి నాతాలూకు యిచ్చుబళ్లకు అనేక శిల్లర సామానుల వస్త్రాలను పామిరెడ్డి శ్రేణ్ది కుమారుడు రామన్నగారు ఆరువందల రూపాయల ప్రేరణిచ్చి స్వాధీనము చేసుకుని నాతాలూకు నా వివాహకాలమందు నాకు దఖలు జరుస్తానని అస్తి యావత్తున్న నాభర్త గారివల్లను అన్యాయముగా దగామాటలలో నాకుట్టులను కలుగజేసుకొనవలెనని మరు (తయార్ములో) దున్నట్టు వెల్లడిచోకి వచ్చినది అని నాకు అనేకవిధముల భయముగా వున్నది.

నాభర్తగారు పెద్దవారు అనవర్తకగలవారు. అందులో చెబుచు. ఎవరు ఏలా చెప్పి మోసముచేసిలే అలా చేయగల వారు గనుక నాకుట్టులమునకు ఒకరికి నా యిరువందలరూపాయలకు బాకీలేదు. కాబట్టి సర్వజనులకు తెలిపెడితేమనగా నాతాలూకు నాభర్తగారు వివాహకాలమందు అయినగారికి పున్నశిర చరాక్షులు నాకు యిచ్చిపేరకుబడినదిగాన యిరువ మోసముచేసి ఏమి కవులు క్రయములు దానంబిల్లులు దఖలు దత్తక శ్చుప్తింపులు చేసినను చెల్లనరనిన్ని అనేక విక్రమములు పాలాటగురుని వమ్మకలెను. కొద్ది కేలవుల వల్ల కట్టివున్నది గనుక నాకు భయము గలిగివున్న సంగతులు క్రయరపరిధిని.

ఇట్లు, శివయ్యరాలు
పామిరెడ్డి వెంకమ్మ

9-5-20

చక్కటన

కంది శ్రీరామమూలం వారు... (The text continues with a detailed account of the author's experiences and the benefits of the medicine, mentioning its long history and effectiveness for various ailments.)

చక్కటన గోపాలాచార్యులు

రైస్ మిల్లు అద్దె కిచ్చుటదనము.

కాకినాడ, రాజమండ్రి, ప్రోగ్రెస్స్ కాలనీయోన్లను, కొమరవారిలో శ్రీ గోపాల రైస్ మిల్లు గలదు. అది నోటికి 500 ఉత్పాదక భాగ్యం బట్టాడు ఆకళిల యంత్రపానుగి గలదు. దానికి తోడు ఉద్భవియ్యం చేసే వాల్ల రొకటి గలదు. ఇదంతయు ఫరియోన నడవడికతోనే యున్నది. మెంటే ఆడుకోవలెనన్న యే విధమున అభ్యంతరము లేదు. యీ మిల్లుకు ఋణము యున్నది, ఋణము తీరుమానం సమిత్తం, అద్దె కిచ్చుటకు వాటా దార్లు సమ్మతించియున్నారు. కావున వలయువారు జూన్ నెల 6-న తేదీకి కొమరవారి రావలయును. చిక్క-పూలు ప్లేషనునకు 5 మైళ్లు కలదు. కొమరవారి, గోపాల రైస్ మిల్లు } కడపల అమ్మిరెడ్డి, సునీలం. (4654)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, నూగడ్యూస్, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, ముక్తికాశ్రమము, భూతివైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టచేత తనా ముఖ నిమిత్త వనోదవిద్యలు గలవు ఇంతేగాక మహాభ్యుత్సాహమున చేయబడు, మామిడి కట్టున పుట్టింతుడు, కేంబెరిజ్ శిక్షానిధిగారు, కేరింగు తన శిష్యావలలో ముఖలాడించుట, భూమిపై గజముపై నూగడ్యూస్ సరాభాంతులు సత్కృతి మొదలగు విశిష్టములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివి అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గాఢరహస్యం యిచ్చుచున్నాను. దీని ధర 4-0-0 రూ.లు. (2113) పి. ఆర్. జనార్దన్ రావులు, బంగళా, గుంటూరు జిల్లా (688)

G. W. M. REYNOLDS

NOVELS (BIG TYPE EDITION.)

	Rs. A.
Ellen Percy. 8 vols. ...	5 0
Mary Price. 8 vols. ...	5 0
The Young Duchess. 4 vols. ...	3 0
Rosa Lambert 4 vols. ...	3 0
Margaret. 4 vols. ...	3 0
Loves of the Harem. 4 vols. ...	3 0
Massacre of Glencoe. 4 vols. ...	3 0
Canonbury House. 3 vols. ...	2 4
Mysteries of old London. 3 vols. ...	2 4
Bronze Statue. 4 vols. ...	2 0
Pope Joan. 3 vols. ...	1 12
Faust: an excellent Romance. 2 vols. ...	1 8
Mary Stuart. 2 vols. ...	1 4
Soldier's wife. 2 vols. ...	1 4
Seamstress. 2 vols. ...	1 0
Robert Macaire. 2 vols. ...	1 0
Grace Darling. (complete) ...	0 12
Young Fisherman (complete) ...	0 10
Mysteries of Paris by Eugene Sue. 2 vols. ...	1 0

and other novels.

POSTAGE FREE for those who buy for not less than five Rupees at a time, till 30-4-20. Apply to:-THANALAKSHMI & Co. Sowcarpet, (A) MADRAS

ప్రకరముగా నుండును అక్కున
మరియు ఇతర సిగరెట్లవలన,
పాత కంకడు. చింకమాతృక సిగ
కల భేదము ఒకసారిచాదిక మీకే తెలి
పు మరతులనను యీ సిగరెట్లను సోద
యము చేయించుదు.

(711)
The Indo-British Trading Corporation,
65, Appello St, FORT, Bombay
ఇండూ బ్రిటిష్ ట్రేడింగు కార్పొరేషన్
65, అపోలో స్ట్రీట్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

Make a Note it.

NOT ON SCAPS OF PAPER.

But no the Tablet of Your Memory

THAT

The *Erectruss*, manufactured by Messrs. Huston Bros. Co. of Chicago, U.S.A.; and priced at Rupees Fifteen only only, P. and P. Charges extra, is the only best cure in the world for Impotency, Functional weakness and lack of virility. It is a purely Nature cure, and does away with all internal and external Medicines, and aphrodisiacs, which to say the least, are all *bore*s, but not *cures*. It is a specialist in it self, and worth its weight in gold. The world renowned Dr. Bier's Hyparaemic Treatment is its basic principle. Detailed Booklet, "Life After Death", telling all about it, free on application for *Erectruss* (A.P.) Sole Agency in the East, Bataja (India).

నీ ఐదు ప్రేమను ఒకబుడ్డి కుంతలైన
తలనూ నెమాత్రమే
నీ తలవెండు కలు వెరుగుటకు
ఆవశ్యకమైనవి. (1299)

ఈనూనెను వాడుటచే మీ వెంట్రుకలు తక్కువ
పొడుగుగాను, మృదువుగాను, పెరుగును. అట్టి అంద
మైన వెంట్రుకలను నీవు అద్దమునందు చూచుకొని
నక్కడు ఎందుకు చాలాకాలము నుండియే జనా
నురంజకమైనట్టియు శ్రేష్ఠమైనట్టియు ఈ వానననూనెను
నేనేల వాడకపోతినిని నీకేతోచును. ఒకసారి నీవు
కుంతలైన నూనెను వాడిన మరెప్పుడును ఇతర తల
నూనెను వాడుట కిష్టపడవు.

స్వీట్, లిల్లీ, రోజా, మల్లె, లోటస్, వైయిలెట్,
బొకే, మొదలగు వాననలతో తలనూనె తయారు
చేయబడును.

ఇతరముగా తయారు చేయబడిన మేలైన
సువాసనగల అత్తరులు

(మానవ యీ క్రిందిమాదిరిలు ఎక్కువ తయారుగా నున్నవి.)

జిల్లెట్ అత్తరులు	లవండగు వాటరు పెద్దబుడ్డి	పేర్ వాన్ (వైయిలెట్)
పొపులర్	ఎదుకలాన్ శిన్నబుడ్డి	కన్నీరు
మఖ్యమైన	" పెద్దబుడ్డి ప్రలుగలవి	రోజుమిక్కు
అప్రాచీర, కుండలను అత్తరులు	" మైక్రొబుడు పెద్దబుడ్డు (నూటా	" పొహుం
ఇండియన్ రోజా అత్తరులు	కాస్టరెక్ పేర్ అయిల్	బోహల్ పొహుం
" లెల్లా	అత్తరెక్ (పుష్పచాలనత్తు నెం 1	సుపీరియర్ పొహుం
జిల్లెట్ రాయల్	అత్తరెక్ " నెం 2	రోజా కుండపాడి
వైయిలెట్ రాయల్	జిల్లెట్ అత్తరెక్	కార్నాలిక్ కుండపాడి
మస్కూల పెద్దర, మొదలగు పెద్దర	పేర్ వాన్ (కల్లెవాన కలది)	కంబులైక్
లవండగు వాటరు పెద్దబుడ్డి	" (రోజాచాలన కలది)	టాయిలెట్ పొడరు

కె. ఎస్. బొంబాయి అందు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్డింగు, వైనాబూర్ రోడ్, మద్రాసు.
Sole Agents for Mysore- Messers William & Co., Bangalore.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

0 0 0 0 0 0 0

శ్రీశైలములకు వరదాక్ష ధమం

తల నొప్పులకు
 శరీర పొంగినది,
 గుణము తేకుండిన
 మీ ప్రకృతి మీకు
 ఇచ్చివేయును.
 దేవతా-లికలతో
 చేయుటయును
 నుపాసక గలవి.

గుణ మధికము

పంచభాషను
చూచి కొనిన
తొన ముండమ.
ఒకసారి పగిలి పి
చూడుదు.
చక్క-ని దట్టిలో
పెరిగి అకాలు.
అన్ని మకాముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనమడిచి.

రీ, తంజావూరు పట్టి, వందరూరము.

109, ప్రతి రోజు, పాఠశాల

మొక్కిలి బ్రహ్మచర్య పరివర్తితము.

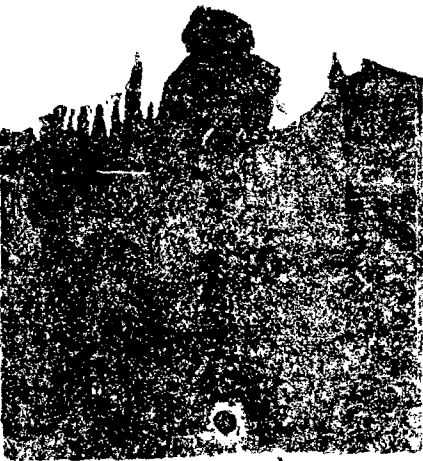
ఓటోదిల్బహరు (విజయవాడ)

విజయశ్రీవర్ధనుల కన్నటికి 20 గాజు

ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಬೇಕು
ಹಳೇ ಪಾಪವು (ಹಳೇ) ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದು.

[illegible]

అండ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 హమ్మన్‌స్ట్రీట్, హిందూరాం.

వీర కవసరమయినచో

అంధ్రసంబంధమైనట్టిగాని కరసి పోతపోయినట్టి గాని వసులను గురించియు, దీక్షు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వండ్లులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నెలసో నాలో దింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి రక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి వంతనే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోసినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇంద్రియా ఇంద్రియములు వినిపిం, తపాలవృత్తి సం కరికి రు,

మదరాసు

(ప్రే. క. ద్వై. ౨౪౭౭ గోదనమ్మడు ఉత్పత్తి చేయ కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

[illegible]

ప్రాప్తియః: పి. డి. నాగంత్,
 ౧౪౪, ఫననవాడీ, నెం. ౨, బొంబయి.

Proprietor, A. O. SAVANT,

Pressure No. 112 No. 1, BOMBAY

India Equitable Insurance Company.

ఇండియా ఈక్విటీ

ఇస్కూరెన్సు కంపెనీ,

పాశ్చాత్య వెంకటాచలం

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

లోకామయహ

కోస్తూరిమూతల

[illegible][illegible]

అన్ని దుశాసనములందును దోరభూష.

శ్రీశ్రీతారాభవమే శాంతి

(307-594)

157

కలెండరిల్లా: _____ " 60445 "

MADRAS.